

268 Ft,
határon túl: 1 Euro

MAGYAR TEÁTRUM

XIV. évfolyam, 2. szám • 2022. február

A Magyar Teátrumi Társaság havilapja

www.magyarateatrum.hu

Friss hírek a magyarateatrum ONLINE oldalán!

Lázin Beatrix

8. oldal

A kaméliás hölgy, avagy a kegyvesztettek tündöklése

Ifj. Alexandre Dumas A kaméliás hölgy című műve és egyéb korabeli dokumentumok alapján színpadra adaptálta Sardar Tagirovsky

Kiállítás egy kurtizán életéről és haláláról három felvonásban – ezt az alcímet viseli a Sardar Tagirovsky

által színpadra állított A kaméliás hölgy-feldolgozás. Egy Rómeó és Júlia-történet, amelytől a pénzéhes,

romlott világ elvette a tisztaság lehetőségét – így értelmezi a rendező Dumas történetét.

Világot teremteni Ádámok és Évák Ünnepe 2022

„A legnagyobb dolog: világot teremteni...” – erre a Tamási Áron idézetre emlékeztetett Kozma András, a Nemzeti Színház dramaturgja az idei Ádámok és Évák Ünnepen, amely január 22-én, a magyar kultúra napján zajlott a teátrumban. Az immár nyolc

éve hagyományos, középiskolásoknak szóló programot ebben az évben, Tamási Áron születésének 125. évfordulóján, a székely íróra emlékezve rendezték meg. A nagyszínpadon 9 középiskola 185 diákja játszotta az író műveinek egy-egy részletét.

Üzenet a macskakövön Ősbemutatóval tisztelgett a város centenáriuma előtt a Zenthe Ferenc Színház

„Mít fogok csinálni? Rakom egyik lábam a másik után. ... Nem szabad most gondolkodni... bal lábat a jobb után... jobb lábat a bal után.” - Borbála, a színigazgató-színész házaspár frissen végzett tanító lányának gondolatai mint egyfajta élethosszabbító szükségmeggoldás csengenek vissza a salgótarjáni Zenthe Ferenc Színház legutóbbi premierje, Topolcsányi Laura: Macskakő című drámájának ősbemutatója után.

Photo/fotó: © Alekszandr Tonguryukov

„...Testvériséget hozván a világra.”

/Madách Imre/

“...Bringing
fraternity to
our world.”

/Imre Madách/

MITEM

MADÁCH INTERNATIONAL THEATRE MEETING
MADÁCH NEMZETKÖZI SZÍNHÁZI TALÁLKOZÓ
NATIONAL THEATRE • BUDAPEST, 20 APRIL – 8 MAY, 2022.
NEMZETI SZÍNHÁZ • BUDAPEST, 2022. ÁPRILIS 20. – MÁJUS 8.

mitem.hu • nemzetiszinhaz.hu/mitem

9 772061 150000

2 2002

Világot teremteni

Ádámok és Évák Ünnepe 2022

„A legnagyobb dolog: világot teremteni...” – erre a Tamási Áron idézetre emlékeztetett Kozma András, a Nemzeti Színház dramaturgja az idei Ádámok és Évák Ünnepen, amely január 22-én, a magyar kultúra napján zajlott a teátrumban. Az immár nyolc éve hagyományos, középiskolásoknak szóló programot ebben az évben, Tamási Áron születésének 125. évfordulóján, a székely íróra emlékezve rendezték meg. A nagyszínpadon 9 középiskola 185 diákja játszotta az író műveinek egy-egy részletét.

Vidnyánszky Attila, a teátrum igazgatója köszöntőjében azt emelte ki, felemelő érzés, hogy fiataloktól és magyar nyelven lehet hallani Tamási Áron tiszta gondolatait hitről, hazáról, becsületről és emberségről, ma, 2022-ben. A résztvevő csapatok száma mindössze eggyel lett kevesebb az előzetesen tervezetthez képest, a járványhelyzetre hivatkozva csak a Baross Imre Artistaképző Intézet Előadó-művészeti Szakgimnázium mondta vissza a szereplését. A többi középiskola a tervezett rendben mutatta be a Tamási-darabrészleteket, a lehető legkülönbözőbb értelmezésekben és legváltozatosabb formákban. A székelyudvarhelyi Tamási Áron Elméleti Líceum diákjai például a néptánc és a népzene újraértelmezésével, a Prohászka Ottokár Katolikus Gimnázium csa-

patának tagjai egy egészen újszerű, elvont színházi nyelven, az Óbudai Waldorf Gimnázium növendékei lélektani megközelítésben, a maguk személyiségének szűrőjén át, a Lónyay Református Gimnázium színjátszói pedig a vidéki közösség szemszögéből, a nagyszerű karakterábrázolások segítségével fogalmazták meg Tamási Áron számukra fontos gondolatait. A gálaműsort a Nemes Nagy Ágnes Művészeti Szakgimnázium tizedikesekinek ösztöndíjakkal támogatott produkciója zárta. Az előadásokról értékelésében Seregi Zoltán Jászai Mari-díjas színész, rendező, a Békéscsabai Jókai Színház igazgatója azt fogalmazta meg, nemcsak a diákok találkoztak a bemutatott produkciókon keresztül Tamási Áronnal, hanem a szerző is találkozhatott napjaink fiataljával.

A szervezők legnagyobb öröme az volt, hogy a járványhelyzet ellenére sikerült megszervezni az Ádámok és Évák Ünnepet ebben az évben is – mondta el Pintér Szilvia, a Nemzeti Színház ifjúsági programfelelőse, aki szerint a fiatalok elkötelezettségéről és türelemről tettek tanúbizonyságot a próbák és az előadás során is. Szinte észre sem lehetett venni, hogy 185 diák mozog a házban – tette hozzá a drámapedagógus. Nagyon szép gesztus volt a Tamási Áron-emlékév szervezőitől, hogy egy időben zajlott ez az esemény és az emlékév marosvásárhelyi megnyitója, ráadásul mindkettőt a

Tündöklő Jeromos előadása kötötte össze, Marosvásárhelyen a Spectrum Színház és a Maros Művészegyüttes, a budapesti Nemzeti Színházban pedig a székelyudvarhelyi fiatalok előadásában, ez szimbolikusan is összekapcsolta a két rendezvényt.

Legyen az ábeli lelkület mindannyiunké – fogalmazott a Potápi Árpád János, nemzetpolitikai államtitkár, az Emlékév meghirdetője a marosvásárhelyi ünnepélyes megnyitón. Budapesten a diákszínjátszók által előadott Tamási-jelenetek hasonlóan sugalltak a színpad nyelvén: a hűség, a szeretet, a hit, az erkölcsi tartás, a közösség megtartó erejének a példáját sugározták, s tették valódi ünnepé az estét. Játékukkal igazolták, azt, amiben hittünk és reménykedtünk – fogalmazott A.Szabó Magda az Emlékév projektvezetője -, hogy Tamási Áron érvényesen tud szólni a ma fiataljához is.

Majd az est zárásaként bejelentette, hogy valamennyi magyarországi diákcsoport és felkészítő tanár ellátogathat Farkaslakára, az író szülőfalujába. A fiatalok emellett meghívást kaptak a Nemzeti Színház Rómeó és Júlia-előadására is.

A székelyudvarhelyi Tamási Áron Elméleti Líceum csapatának részvételével és a magyarországi csoportok farkaslaki jutalomutazása a Tamási Áron 125 Emlékév támogatásával valósul meg. A Tamási Áron 125 Emlékév lebonyolítója a Magyarság Háza.

Szerzőink, munkatársaink:

Tarics Péter

Csicsely Zoltán

Fekete Péter

Kovács Attila

Józsa Mihály

Nyári Attila

Ferencz András

Balogh Tibor

Szerzőink, munkatársaink:

Tompagábor Kornél

Kiss József

Varga Róbert

Mészáros István

Szabó Anikó (Szaan)

Rákász Judit

Pálfalvi-Pottyondy Nóra

A kaméliás hölgy, avagy a kegyvesztettek tündöklése

Ifj. Alexandre Dumas A kaméliás hölgy című műve és egyéb korabeli dokumentumok alapján színpadra adaptálta Sardar Tagirovsky

Kiállítás egy kurtizán életéről és haláláról három felvonásban – ezt az alcímet viseli a Sardar Tagirovsky által színpadra állított A kaméliás hölgy-feldolgozás. Egy Rómeó és Júlia-történet, amelytől a pénzéhes, romlott világ elvette a tisztaság lehetőségét – így értelmezi a rendező Dumas történetét.

„A közel kétszáz évvel ezelőtti Párizs fényűző sötétséggel borítja be az emberi szellem érdemeit és a reményt. Azt a reményt, amelybe kapaszkodva egy nincstelen és árva sorsra jutott lány képes lenne kiszakadni a prostitúció mókuskerekéből... Ma látszólag több lehetőség van a kitörésre, hiszen az emberiség azóta rengeteg mindent élt át, én mégis úgy látom, hogy ez a lehetőség gyakran csak illúzió. Hiszen ma ugyanúgy eladható az ember, akár Marguerite Gautier korában... Egy pénzközpontú világot fest le a szerző, amely körül a romantikus világ kering. Ezért nem tudom romantikus regényként olvasni Dumas művét, hanem sokkal inkább egy ön-életrajzi vallomásnak látom, amiben a romantika egy korabeli szabadság-élményt és kitörési vágyat hirdet. Mérheterlenül nyers és iróniába hajló világnézete elemeire szedi a különböző kasztokat és emberi jellemeket. Mindezt finoman és elegánsan.” – avat be Dumas világába a rendező. Tagirovsky fontosnak tartotta, hogy

a történetről leszedje a pátoszt és az álromantikát. „Kísérletet tettünk arra, hogy a valóság és a fikció vékony határmezsgyéjén megértsük a szerző és az általa ismert szereplők világát, hogy tükröt tudjunk tartani annak a kornak, amelynek mindannyian áldozatai és elkövetői is vagyunk.”

Marguerite és Armand Duval szerelmét Horváth Julianna és Kiss Gergely Máté elevenítik meg, a regényíró Alexandre Dumas szerepében Vasvári Csaba látható. Horváth Julianna szerint nehéz nem romantikusan beszélni erről a történetről,

hiszen a tragikuma ellenére is siker-történet. „Marguerite sikere alatt azt értem, hogy ugyan meghal, de sikerül életre kelnie a halála előtt. Meg tudja nyitni a szívét valakinek, ami addig nem történt meg vele, képes lesz szeretni. Ezt nevezem annak, hogy valaki életre kel.”

„Izgalmas előadás születik, igazi társulat-kovácsoló erőpróba, elszánt és ihletett alakításokkal egy olyan kiállításban, amihez hasonlót hosszú idő óta nem látott a debreceni néző – ajánlja a darabot Kiss Gergely Máté. „A legizgalmasabb feladataim között tartom számon a fiatal Armand Duvalt, a kort és az alakokat, akik között létezik. A fiatal, konzervatív neveltetésű vidéki fiú Párizs „rocksztár” kurtizánjába szeret bele, s döbbenetére szerelme nem marad viszonzatlan, ahogy a Rómeó és Juliában családjaik lépései sem.”

Az előadás létrejöttét a Dumas-regény mellett Verdi operája, a Traviata ihlette. Sardar Tagirovsky szerint Verdi már a nyitányban megtalálja az alapesszenciáját mindannak, amit Dumas a regényben megfogalmaz. „Használok a Traviata mérheterlenül fájdalmas nyitányát, és Verdi zenéjét, mert érdekel, hogy azokon a pontokon, ahol a szavak világa a csúcspontra jut, hogy társul a zene. Hogy az értelmén túl meghalljam a zeneiségét, mert az sokkal több értelemről árulkodik, mint az adott szavak jelentése.”

Mivel a járványhelyzet az előadás több tagja számára lehetetlenné tette a főpróbahéten való részvételt, ezért a Csokonai Színház rendhagyó mó-

don tartja meg a produkció bemutatóját, illetve az azt követő három előadást. A társulat az eredetileg 4,5 óra hosszú produkció helyett egy 1,5 órás ízelítőt tartott januárban a

meghirdetett időpontokban, amelyekben csak bizonyos "képek" váltak láthatóvá. A színház egy későbbi alkalommal tűzi műsorára a teljes produkciót.

Szerzőink, munkatársaink:

A lap tervező grafikusai:

Tölgyesi Tibor

Niedzielsky Katalin

Schütz Péter

Lengyel Tibor

Logodepo
KREATÍV MŰHELY

facebook.com/LogoDepo

logodepo.hu

A játék felszabadítása

Interjú Sardar Tagirovsky rendezővel

Az *Idióta* után másodjára rendez Debrecenben Sardar Tagirovsky. Kiállítás egy kurtizán életéről és haláláról három felvonásban – ezt az alcímet viseli a rendezésében színpadra állított *A kaméliás hölgy-feldolgozás*, amelynek alapjául a Dumas-regény és Verdi operája szolgál. A premier előtt beszélgettünk romantikáról és álromantikáról, a szívek tisztaságáról, pénzközpontúságról és a játék erejéről.

– Mikor találkoztál először a *Kaméliás hölgy* történetével?

– Othellót játszottam Paolo Antonio Simioninál a Római Magyar Akadémián és abban a színházi kísérletben ott volt egy mostani munkatársam, Nagy Bianka is, aki Marguerite-et, a Kaméliás hölgyet játszotta. Elkezdett a regény története érdekelni, aztán élmé jött Verdi Traviátája is. Egy ideje szokásommá vált, és ezt a luxust szeretném sokáig megtartani, hogy elutazom a darabok helyszíneire. Pár évvel ezelőtt, amikor már foglalkoztunk a kaméliás hölgyvel, Adorján Beáta dramaturggal elmentünk Párizsba is, mert úgy gondolom, hogy a gyermeki énem képes közttem és a helyszín között egyfajta élményt, kapcsolódást találni a történethez.

– Mi fogott meg a történetben?

– A kapcsolódási vágya hozzánk, vagy bárkihez, aki megértheti. Törékenynek tűnt a szerző, hisz az akkori patriarchális rendszerben képes volt kiállni egy elnyomott nő mellett. Ez egy roppant erős gesztus, mert strukturáltan gondolkodik arról, hogy egy társadalmi jelenség hogyan hat az egyénre. Azt gondolom, akkor a fiatalok romantikája volt az, ami ma a szabad élet vágya az emberekben. Ezt a szabadságvágyat abban a korban a romantika képviselte a

hagyományörzökkel szemben. Szinte hippimozgalom volt, keresték a helyüket, de mert nem találták, elkezdtek a szerencsejátékokat játszani, vagy a színházba, mint egyfajta lebujsba járni. Az akkori színház nagyon erősen kapcsolódott a kurtizánok életéhez, de ez nem új, mert aki nem ismeri a színház közegét, ma is úgy gondolja, hogy ez egy romlott világ. A kaméliásban tehát van egy korabeli bravúros szerkezet, ami a mai szemmel értelmezett romantika védjegyeit használja ahhoz, hogy elmeséljen egy fontos történetet az emberről.

– A próbákon azt hangsúlyoztad, hogy nem romantikus regényként olvasod Dumas művét, a romantikát inkább tehat egy korabeli szabadságélményként fogod fel, amit egy naturalisztikus, pénzközpontú, ítélező világ határoz meg.

– Nagyon érdekes a pénz mozgása ebben a regényben. Sokszor találunk benne egzisztenciális vonatkozású részeket: mennyit keres havonta egy párizsi fiatal, mennyi a lakbér, mennyit költ kurtizánokra, mennyiből tud megélni és hogyan teszi ezt egy kurtizán. Armand és Marguerite egyfolytában számolgatnak, nekem ez már a mai kapitalizmusról szól. Arról beszélgetnek, hogy a pénz mennyire tehet boldoggá minket. Mivel túl szépek a történetben a szerelmi kontrasztok, ezért emberi melankóliánkból vágyódunk arra, hogy szép szerelemként értelmezzük, pedig a regény azzal a naturalisztikus leírással kezdődik, hogy Armand kiássa Marguerite holttestét. Dumas szétbontja ennek a világnak, ennek a mátrixnak a darabkáit, és egyszerűen csak azt látjuk, hogy nem tudunk mit tenni azzal szemben, hogy múlandóak vagyunk. Viszont az a szeretet, találkozás, ami két ember között megtörténhet, legyőzheti az

előbb említett strukturált működést. Rengeteg irodalmi mű alapanyaga, hogy egy szerencsétlen korban mikroszabadságokat kaphatunk, amiről gondolhatjuk és hihetjük is, hogy az a valóság. És akkor már benne vagy! És ha ez csupán egy pillanatnyi találkozás is, de megőrződik az emléke vagy maga az érzés, akkor a szeretet ereje kitérül annyira, hogy áthatja az utána következő évtizedeket is. Bár mi, színházi alkotók, nem megyünk ki tüntetni a világ éhezéért, mégis valamiféle imaként, meditációként gondolok az előadásra: talán lesz olyan ereje, hogy az előadásokénti ötven nézőből ötre hat majd annyira, hogy tovább tudja adni ennek az energiának a szépségét. A színház nekem attól szép, hogy ezt ideológiai vagy vallási felhang nélkül érheti el. A játék felszabadításáról van szó, nemcsak a színészek, hanem a nézők tekintetében is. Az általam rendezett Kaméliás hölgy alternatív

kísérlet, és megvan az a lehetősége, hogy izgalmas eseménnyé váljon.

– Az is játékoság része, hogy a néző rögtön az előadás terébe lép majd? A Csokonai Irodalmi Labor lépcsősorát, valamennyi terét díszletek, kellékek borítják...

– A néző egy rendszerben evickélve megérkezik majd az előadás idejébe, amiből el tudom indítani az első jelenetet, majd együtt sétál a tereken át a színészekkel, miközben szól a zene. A mi koncepciónkban azért fontos a kiállítóter működtetése, mert ez az elmúló természetünk kiállítótere. A Csokonai irodalmi Labor eleve nem egy színházi épület, ezért kicsit játszóterré vált, amit Kupás Anna tervező maximálisan megoldott.

– Miért a Traviátát és a regényt használtad az előadás alapjául?

– Verdi már a nyitányban megtalálja az alapesszenciáját mindannak, amit Dumas próbál a regényben megfogalmazni. Használok a Traviata mérheterlenül fájdalmas nyitányát, és Verdi zenéjét, mert érdekel, hogy azokon a pontokon, ahol a szavak világa a csúcspontra jut, hogy társul a zene. Hogy az értelmén túl meghalljam a zeneiségét, mert az sokkal több értelemről árulkodik, mint az adott szavak jelentése.

– Az új szereplőkkel úgy tűnik, a regény naturalisztikus vonalát szeretnéd erősíteni. Mintha a fókusz Marguarite betegségére, közelegő halálára esne...

– Van erre vonatkozó szerepkör a regényben, de mi tovább tágítottuk ezeket, mert érdekelt az a párhuzam, hogy hogyan viszonyulunk a járványhoz, vagy ahhoz, hogy az akkori orvostudomány valóban olyan gyógyítási módszereket alkalmazott, amelyeknek a 98%-a nem volt hatá-

sos. Az a felismerési lehetőség volt a szemem előtt, hogy ha ezt kívülről látjuk, akkor talán több mindent érzékelhetünk abból is, ahogy a napi hírekben ma vezetve vagyunk. Azt tapasztaltam, hogy ha hirtelen leáll a világ, megváltoznak a szabályok, rögtön tehetetlenné válunk.

– Azt írtad a darab ajánlójában, hogy igyekszel megfosztani a regényt a pátosztól és az álromantikától, de van benned arra vonatkozó akarat, hogy megmutasd azt is, hogy ezek a szerelmeselek a kor elvárásai ellenében akartak valamit elérni? Lesz ilyenfajta ellentételezés?

– Igen, sőt megjelenik maga Dumas szereplőként, aki szintén hozzászól ehhez a fajta érzékenységhez, mert maga a szerző sem pártatlan a regényben. Dumas nagyon a kaméliás hölgy, Marguarite mellett van, és azt szeretné, ha megéreznénk ezeknek a nőknek a sorsát, érzékenységét. Nekem ez egy párhuzamos Rómeó és Júlia-történet, amiben már nincs meg az a tisztaság, de ott van a két lélek, akiben munkál a tisztaság iránti vágy. Ők már ennek a pénzéhes, romlott világnak a részesei, ezért ebben gondolkodnak, viszont van egy olyan része a személyiségüknek, ami kimáshat ebből egy pillanat alatt. Dumas azonban zseniális szerző, és olyan csapdába ejti őket, amelyből abban a korban képtelenség volt kijutni. Ha ma eltűnsz a világból és van egy kis tőkéd, és megint a pénzről beszélünk, akkor túléléd a szerelmeddel az életet, de akkor ez nehéz helyzet volt. Sokkal lényegesebb volt, hogy ki mit gondol rólad. Épp ebben a naturalisztikus miliőben mutatjuk meg a szívek tisztaságát és a fényt. Az érdekel, hogy 99 százaléknál sötétebbet úgy tudjak megmutatni, viszonylag játékosan ebben a térben, hogy arra az egy százalék fényre vágyjunk.

Vajland Judit interjúja

A bomlott elméjű színésznő
Emilia és kiábrándult
színigazgató férje Pali –
Bozó Andrea és Kocsis Pál

Üzenet a macskakövön

Ősbemutatóval tisztelgett a város centenáriuma előtt a Zenthe Ferenc Színház

„Mit fogok csinálni? Rakom egyik lábam a másik után. ... Nem szabad most gondolkodni... bal lábat a jobb után... jobb lábat a bal után.” - Borbála, a színigazgató-színész házaspár frissen végzett tanító lányának gondolatai mint egyfajta élethosszabbító szükségmegoldás csengenek vissza a salgótarjáni Zenthe Ferenc Színház legutóbbi premierje, Topolcsányi Laura: Macskakő című drámájának ősbemutatója után. Mert való igaz, történjen bármi, elragadhatja mellőlünk szerelmünket az osztálykülönbség, hitvesünket a bánya, vagy országrészeinket a béke diktátuma, élni kell - élni kell tovább. Ha kifordul a világ a négy sarkából, akkor várost kell csinálni ott, ahol addig nem volt.

Még 2020 tavaszán kérte fel Salgótarján polgármestere a Zenthe Ferenc Színházat, hogy a várossá válás közelgő centenáriumára állítson színpadra egy előadást, amely az 1922-es eseményhez kapcsolódik. A teátrum – a Zenthe 100 programsorozathoz kapcsolódva – egy drámapályázatot írt ki, amelyen Topolcsányi Laura, a vajdasági színész és drámaíró Macskakő című művét találta a zsűri a legjobbnak, így ebből készült el a kétfelvonásos mű, amelynek ősbemutatóját 2022. január 28-án tartották a Zenthe Ferenc Színházban.

Nem volt könnyű vállalás, hiszen ebben a különösen érintett térségben ez az első olyan bemutató, amely megpróbálkozik szembenézni Trianon tragédiájával a nemzet és az

egyén szintjén is, felvillantva, milyen körülmények között lett száz esztendeje amolyan „szükség-város” Salgótarján.

A művön érződik, hogy a szerző nem a történelemkönyvek anyagából gyúrta darabját, a történet életszagú, egy pillanatra sem megy át fellengzős nemzetsors-elemzésbe, végig szereplői szemszögéből mutatja be a tanácsköztársaság leverése és Salgótarján várossá válása közötti, egyébként nem kevésbé vészterhes szűk három esztendő. A történet két nagy szálon fut; az egyikben egy meg nem nevezett felvidéki város „arisztokráciája”, azaz a helyi színigazgató és színésznő felesége, frissen végzett tanító lányuka, a bányai igazgató, az orvos, a fiatal és jóképű tanár, valamint a helyi pap félelemmel teli várakozásán keresztül láthatjuk a békediktátum előtti időket. A másik szál „Salgóban”, a bányász nagyközségben, annak is egy kolóniasorán, illetve kocsmájában fűzi fel a helyiek – bányászok és feleségeik - mindennapjait, örömeit, félelmeit, politikai meggyőződésbeli ellentéteit. A történet e két szála még az első felvonásban összekapcsolódik a fiatal tanítónő és egy bányászfiú frissen szövődött szerelme kapcsán, a történet drámai cselekményei azonban nem ehhez a sokáig be nem teljesülő szerelemhez kapcsolódnak. Topolcsányi Laura művében sok a helyi utalás, látszik, hogy alapos forrásmunkára épít, miként a határon túli magyarság kérdéseiben vélhetően saját tapasztalásaira, az otthon hallottakra is.

A dramaturg Sándor Zoltán és a rendező Susán Ferenc nem sokban

tér el az eredeti műtől, az előadás az első pillanattól kezdve feszes, a néhol rövid dialógok is elegendőek a szereplők megismertetéséhez, pedig nem kevesebb mint huszonheten játszanak a monstre, két és fél óras darabban. A rendelkezésre álló színpadot számtalan kisebb térre bontva kiválóan érzékelteti a kapcsolatokat: a szűkös bányakolóniában közel élők szeretetteljes viszonyát, az egymástól elhidegült, és ezért szinte végig távolságot tartó színésznőt és a színigazgatót, a kocsmaszal két felén álló kommunisztákat és polgári eszméket vallóakat. Mindehhez zseniális lehetőségeket ad Pallós Nelli díszlete, amely egyetlen felfelé ívelő széles lépcső - ez a fejlődés, de a benne rejlő feszültség megtestesítője is. Ebből a lépcsőből alakul ki a kolóniasor lakása, a polgári nappali, a bányakaszinó épülete, az elmeogyógyintézet, de még a vasúti kocsik sora is. A darab hangulatát jól alapozza meg a díszlet fekete tónusa, amelyet csak egy-két kisebb bútorzat tör meg, illetve a fények, amelyek remekül határoznak el, vagy emelnek ki helyszíneket, párbeszédet.

Ha már a hangulatonál tartunk: a Macskakő mozzanatait végigkíséri egy salgótarjáni felmenővel rendelkező énekesnő, Zóra Mámor című dala, amely szövegében, hangulatában, előadásmódjában is aláfesti mindazt a bizonytalansággal teli várakozást, amiről a darab szól.

A történet középpontjában az 1919-1920-as évek vészterhes időszak, Magyarország szétszakítása, illetve annak folyamánként Salgótarján várossá válása áll. A szín-

A kocsmában minden pohár félig üres –
Erdélyi Gábor, Kecskés Alexisz, Máté Krisztián,
P. Kerner Edit, Hajdu Tibor, Farkas Zoltán

igazgató házában összegyűlő értelmiség – miközben ideológiailag is megosztott – azon töpreng, vajon mit és mennyit kell fizetnie Magyarországnak az elvesztett háborúért? Hogyan hat ez személyes egzisztenciájukra, s szélesebb körben azokra, akikről gondoskodniuk kell akár munkaadóként, akár a kultúra helyi követeiként? Egyben tud-e tartani a leselkedő veszély kiürült kapcsolatot, s meg tud-e tölteni a politikai nézetazonosság soha fel nem lobbant szerelmet?

De a bányatárók világában is sok a kérdés. Ki az áruló? Az, aki nyíltan vallja a bukott eszmét, vagy aki szemlesütve törődik bele, hogy egyével hurcolják el sors- és bajtársait nevelés indokai alapján? Megbocsátható-e ha valaki szeretetért a bűnbe merül alá, és van-e felmentés, ha önmagunkat menekítve más veszni hagyunk?

Megannyi kérdés, miközben Trianon által árulónak bélyegzetett a menekülő és a maradó egyaránt; ahol ha szeretsz elengedsz, s ha kötödsz, sosem elégszel meg kevessebbel a teljesnél.

S közben a nemzet és szeretteink halálát látva is élni kell. Nem szabad gondolkodni, csak rakni a bal lábat a jobb után, a jobbat a bal után. Bízni kell, remélni, újraindítani mindent, amit még újra lehet, ezer macskaköbe jelet vélni, hogy majd feltűnik annak az egynek...

Szereplők: Erdélyi Gábor, Kökényessy Ági, Kecskés Alexisz, Hunyadi Máté, Litauszky Lilla, Máté Krisztián, Albert Péter, P. Kerner Edit, Hajdu Tibor, Farkas Zoltán, Németh Anna, Molnár Ernő, Verebélyi Zsolt, Bocskai Virág, Kocsis Pál, Bozó Andrea, Házi Anita, Ozsgyáni Mihály, Baksa Imre, Ágoston Péter, Csank Péter, Simon Kata, Falati Hedvig, Mikecz Estilla, Mohácsi Norbert, Hege Veronika, Móczár Bence.

Andó Ákos

Fotó: Hegedűs Márk

A szerelem nem törődik azzal miért nem lehet – Kecskés Alexisz és Bocskai Virág

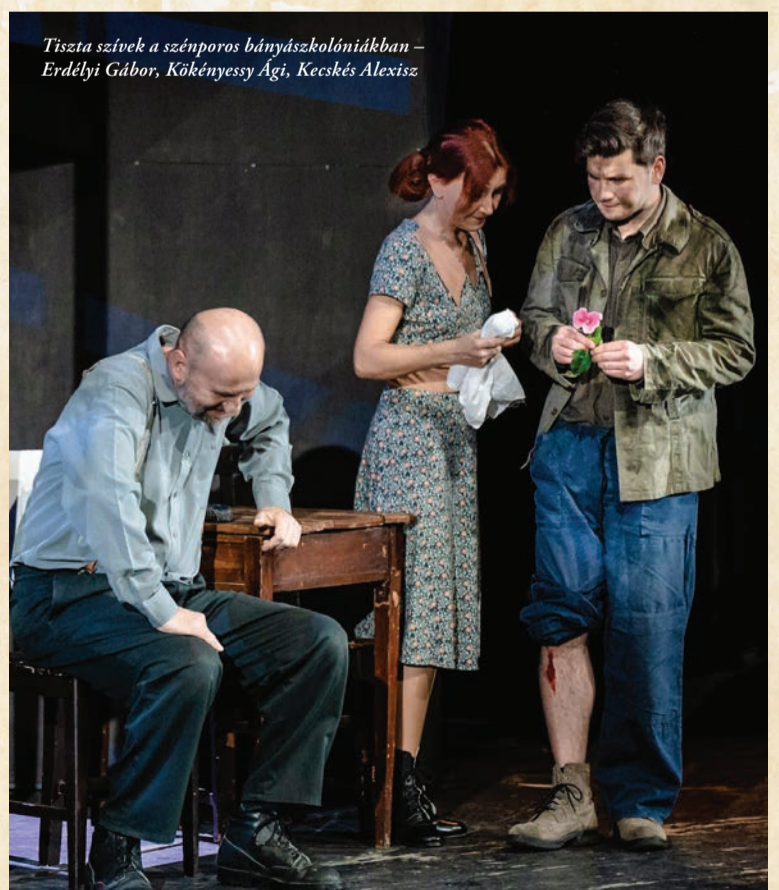

Egy pillanatra feltűnik Salgótarján első polgármestere Förster Kálmán is – Máté Krisztián, Móczár Bence

Tablón a Macskaköbök huszonhét szereplője

Pali a színiigazgató végül nem bírja az idegőrlő bizonytalanságot és kilátástalanságot – Ágoston Péter, Kocsis Pál

Tiszta szívek a szénporos bányászkolóniákban – Erdélyi Gábor, Kökényessy Ági, Kecskés Alexisz

Lázin Beatrix otthonra talált Győrben

Jubileumi visszatérés: Gertrudis harmadszor

A fővárosból érkezett fiatal drámai szoprán pályafutása kezdetén még nem sejtette, hogy Győrben és a Győri Nemzeti Színházban majd végleg otthonra lel. Aztán jött a Tosca, a Carmen, a Parasztszület, a Bánk bán, Rigoletto, Hoffmann meséi, huszonnégy Turandot előadás, a pécsi Traviata Plácido Domingóval... Emlékezetes szerepe volt a János vitézben és a Hány Jánosban, az operett műfajban megtalálta a Marica grófnő, a Csárdáskirálynő, a Maya. Huszadik győri évfordulóját a Bál a Savoy-ban Tangolitájaként ünnepelte, több musicalben is énekelt. Az egykori élvonalbeli labdarúgó játékező lánya, Lázin Beatrix több mint tíz éve abszolút győrinek vallja magát, és az újabb jubileumot Gertrudisként köszönheti a mostani Bánk bánban.

– Hiányzott már a győri közönségnek. Kölcsönös volt a hiányérzet?

– Mint operaénekesnek, abszolút! Két évvel ezelőtt bemutattuk a nagy sikerű Elisabeth musicalt, amelyben Zsófia főhercegnőt alakíthatom, és rendkívül szerettem ezt a szerepet. Azonban két év telt el az opera előadás nélkül, az ismert körülmények miatt. Nagyon megviselt a 2020 tavaszától kezdődő időszak. Egyszerre minden megszűnt, ami addig egy művészember életét mozgatja, a teljes bizonytalanság átírta a hétköznapokat is. Amikor egy énekes kiesik a tréningből, nagyon nehéz visszaszereznie a régi, színpadi kondícióját. Ezek után jött el most a Bánk bán bemutatója Gertrudis szerepével, aki minden tekintetben súlyos, drámai karaktere az operának. A színház rám bízta az első számú

nemzeti operánk egyik főszerepét, ami nagy felelősség, de magamnak is bizonyítani kellett a reménytelen hónapok után, hogy képes vagyok jól énekelni és kifejező, amit a színpadon csinállok. Örömmel tölt el, hogy a szerzőtetem huszonötödik jubileumát ezzel a darabbal és szereppel ünnepelhetem.

– Mennyire ismerte a Katona József drámájából Erkel Ferenc által megzenésített remekművet?

– Pályám kezdetén megtanulhattam Gertrudist arra az esetre, ha valami történne az első szereposztással, akkor háromszor énekelhettem. Ezeket az előadásokat ma is vállalom, de nyilvánvaló, hogy ehhez az alakításhoz hangi és színpadi érettség kell. Másodszor, már „felölt” énekesként, biztos alapokat kaptam az akkori rendező Bor Józseftől, ami abban is segített, hogy a Coopera mostani kész produkciójába a nagyszerű énekes partnerek közé rövid idő alatt be tudjak állni. Úgy érzem, a jelenlegi Gertrudis a legkiforrottabb, Vidnyánszky Attila rendezése tovább árnyalta a darabról és a szerepekről alkotott képet. Párhuzamosan zajlanak cselekmények, olyan szimbólumokat használ, melyek gondolkodásra késztetnek. Különböző rétegek jelennek meg a színpadon, ami talán nem megszokott a korábbi operajátékban, de ez mindig hozzászólás és nem elvesz az értelmezésből.

– Ezek szerint Lázin Beatrix számára jól kezdődött az év?

– Tulajdonképpen az előző is jól végződött. A pandémia idején darabszerződéses vállalkozóként anyagilag

is kicsúszott a lábunk alól a talaj. Azon az évek óta tarthatatlan állapoton, miszerint a színészek az egyedüli vállalkozók az intézményben, sikerült a közelmúltban gyökeres változtatást elérni. Egy színházban nagyon fontos a felelős háttérmunka, nincs működés irodai és műszaki személyzet nélkül. Sokuknak ez nemcsak pénzkérdés, hanem szerelem is: ezért nekik köszönet jár! De ha nincs, aki estéről estére felmegy a frontvonalra, azaz a színpadra, akkor egy egész intézmény válik okafogyottá. Ezért éltük meg egyfajta csodaként Bakos-Kiss Gábor igazgató bejelentését, mely szerint december elsejétől alkalmazott munkavállalók vagyunk. Művész kollégaként érezte át a problémánkat, majd meggyőzően képviselte érdekeinket a javaslatot elfogadó fenntartóknál: a minisztériumnál, a városvezetésnél.

– Hogy látja az operajáték jövőjét?

– A Bánk bán előadásunk széles korosztályban sikeres. A diákok ovációjával, az idősebb korosztály álló tapsal fejezte ki tetszését, ezért bizakodóak vagyunk! Tudom, igazgatóknak is szívügye az opera műfaja, sokat dolgoznak azon zeneigazgatókkal, Silló Istvánnal, miként lehet a bonyolult feltételek mellett is saját előadásokat létrehozni, újabb nézőket meghódítani. Megtartani a dicsfényt, hiszen régi és szép hagyományai vannak a győri operajátékban.

Forrás:

Győri Nemzeti Színház/

Mohay Gábor

Portré fotó: Csapó Balázs/

Kisalföld

A színpad, a zene összetartó erő

Ma már nagyon nehéz lenne elképzelni színház nélkül az életünket. A színház pedig igazán akkor tölti be szerepét, ha zenés darabokat is tartalmaz a repertoárja. Zenés darabok pedig nem létezhetnek énekkar, egészen pontosan énekkari tagok nélkül: nekik is a színpad jelenti a művészet szolgálatának és az önmegvalósításnak a kifejezését.

...És megszületik a csoda

A nagymama által hátra hagyott pianínónak köszönhető, hogy a Ludván-család észrevette a kis Csilla muzikálisát. Nem csoda, hogy zenei tanulmányoknak szentelte legifjabb éveit, a hegedű és a zongora tudományában elmélyedés után magánének szakon szerzett főiskolai diplomát. Ma is szívesen leül a zongora mellé akár kedvtelésből is, és a klasszikus hangszer jól szolgálja a betanulást, hiszen Ludván Csilla összesen 33 éve gyakorol, próbál és vesz részt előadásokon a Győri Nemzeti Színház énekkarának kötelékében.

„Külsőként még gátlásos voltam, ezt a színpadi szereplések oldották fel, és sikerült végül is a gyakorlatban kamatoztatni a tanultakat – vallja pályafutásáról. - Az opera, az operett és a musical műfaji különbségeit is kedvelem, és menet közben derült ki, hogy a táncos szerepekre sem vagyok alkalmatlan. A sok előadásból szívesen emlékszem a Parasztszünetben rangosnak számító Lucia szerepére, amelyet egyedül adhattam elő. Énekkarunk egy sokszínű, sok egyéniségből álló, egymást kiegészítő csapat, amelyet a színpad, a közös munka tart össze. Mindegyikünk azon fáradozik, hogy a közönség számára is megszülessen a csoda.”

Élete kész történelem

A 43. évadánál tart Illemuszky Lajos: kétségteljesen a leggazdagabb énekkari pályafutást tudhatja maga mögött a színház 70. életévében járó örökös tagja. A katonaság után a Valastyán Mihály által irányított Liszt Ferenc Kórusban tűnt fel szép magas tenorhangja. Az 1978-ban átadott mai színházba az opera tagozat létrehozásának terve vonzotta, mely később, Bor József igazgatása alatt az operettel együtt teljesedett ki. A Bocaccio című produkcióban kezdett, évekig énekelt a híres bécsi Jeunesse kórusban is, szerepelt Ausztrián kívül Franciaországban. A Győrben hamarosan műsorra kerülő Bánk bán öt különböző rendezői előadásában lépett fel.

„Kedvenceim egyike a Csárdáskirálynő, a Rigolettóban háromszor énekelhettem, mellette operában Puccini Turandot-ja tette rám a legmélyebb hatást - foglalja össze pályafutásának emlékezetes állomásait. - A My Fair Lady-ben partnere voltam Vass Gábornak, szerettem a Légy jó mindhalálig ellenszenves Báthory tanár urat alakítani, ebben a csaknem három évtizedes győri előadásban két gyerekszereplő fiammal együtt hajolhattunk meg az előadás végén a közönség előtt. Emlékezetes volt számomra a La Mancha lovagjában hat magas a-t és három magas c-t énekelni, együtt szerepeln néhány éve Pécsen Plácido Domingóval. Csak megköszönni tudom mindazok munkáját, akik hozzásegítettek ehhez a szép életúthoz, amely nekem a kapott adottságok következtében élményeket, a közönség kiszolgálását, szórakoztatását jelenti a mai napig.”

Mindig van új kihívás

A fiatal korosztályhoz tartozik Radvan Eszter. A győri egyetem zeneművészeti intézetének magánének tanári szakát végezte el, egyik vizsgája után 2016-ban szólította meg Balogh Eszter színházi karvezető, hogy három szoprán hang kellene a Hány Jánosba: két kollégájával együtt örömmel vállalták az izgalmas feladatot. Majd egy évvel később kapott egy telefonhívást két évre szóló főállású énekkari tagság ajánlatával, hozzá három napot a döntésre. Igent mondott, és nem bánta meg, a színpadi éneklés a mellette meglévő tatabányai énektanítással együtt szépen kiegészítik egymást.

„Fél lábbal még az egyetemen nem volt könnyű a kezdet, ráadásul eleinte Budapesten szerettem volna folytatásra találni – mondja a kezdetekről. – Amikor lekerült a műsorról az István, a király, amelyben táncos feladataim is voltak, már éreztem, hogy a helyemen vagyok. Megfogott a színházi lét kívülről sokszor irigyelhető légköre, a főállású éneklés, a szólóének álmokat pedig egyelőre parkoló pályára tettem. Estéről estére a legjobbunkat kell adni, a közönség elismerése a kedvező visszajelzés. Sok darab került közel hozzám a néhány év alatt, nagyon szerettem énekelni például a közelmúltban az Elisabeth című musicalben. Azt szoktam mondogatni, hogy jó benne lenni a játékban, mert az énekkari szereplés is mindig tartogat új kihívásokat.”

Feltöltődésnek hangszerez zene

Bár a Bercsényi Gimnázium vasútüzemi szakán érettségizett, de sohasem készült mozdonyvezetőnek Szabó Balázs. A zene közelébe 14 évesen a gitározás megtanulásának igénye hozta, majd három év múlva, 1991-ben hirdetés nyomán felvételt nyert az akkor fénykorát élő ötven tagú Rába kórusba. Vezetője, Bojtárné Gál Anikó már színházi karigazgatóként dolgozott, így nem csoda, hogy a jó hanggal megáldott fiatal ember hamarosan debütált a Tosca, majd a Luxemburg grófja és az Álarcosbál előadásaiban. A Rába-beli szereplése 2008-ig tartott, idén 27. éve főállású énekkari munkatárs a színházban, és nem felejt, hogy ilyen minőségében először a Florentin kalap című vígoperában állhatott a közönség elé.

„Ha jól számolom, közel százra tehető azon darabok száma, amelyekben a három évtized alatt részem volt – tekint vissza eddigi pályafutására a 48. születésnapjához közeledő énekes-zenész. - Sarastro basszusát énekeltem a Varázsfuvolában, Kajafást a Jézus Krisztus Szupersztárban. Vonzottak ugyan közéleti szerepek is, de mindig volt egy felsőbb erő, amely a családos embernek nem könnyű időegyeztetések mellett, a sajátos életformája következtében is ezen a pályán tartott. Család, otthon, munka egysége, a szeretet és az összetartozás a legfontosabbak az életemben. A győrújfalui római katolikus templom énekkarában is játszom és énekelek, feltöltődésnek ott az öröme Jäger András színész barátommal a Dressing Room formációban. Köszönöm Istennek és a sorsnak, hogy ezt csinálhatom.”

Munka melletti kikapcsolódás

Összeállításunk nem lenne teljes, ha nem ismerkednénk meg valakivel, aki negyed százada folytatott hivatása, az ötvös mesterség – továbbá több, a gépészethez köthető szakma – mellé illesztette be külsős formában a színházi énekkar munkájában részvételt. Az 53 esztendő Pálmay Zoltánt is elkísérte fiatal korában a muzsika iránti érdeklődés, de csak húsz éves korára érlelődött meg benne az elhatározás az éneklés tanulására. Magánének szakon tanult a Liszt Ferenc Zeneiskolában, majd folytatta a konzervatóriumban is. Még Korcsmáros György volt az színházigazgató, amikor néhány „konzis” társával együtt meghívót kapott szereplésre, de az Álarcosbállal kezdődő időszaka csak rövidre sikeredett.

„Tíz éve újult meg a kapcsolat, amikor Balogh Eszter énekkari vezető invitálására azonnal igent mondtam – meséli a folytatásról. – Bevallom, hiányzott a semmivel sem pótolható színpadi szereplés, mert számomra a külsős feladatok is teljes értékkel bírnak. Kiszakítanak a mindennapok monotonitásából, egy egészen más jellegű, más közegben, egymásra utalt szereplőkkel végzett tevékenység. Ehhez még tegyük hozzá a lelátóról érkező tapsot, a közönség mindig jól eső köszönetét. Általában operai előadásokban jutok szerepekhez, így a Bánk bánban is, és szívesen jövök, amíg szükség van rám. Sőt, akiknek jó hangjuk, affinitásuk lehetővé teszi, azoknak ajánlani is tudom, hogy alkalomadtán vájjanak bele: érdemes...”

Színes program, jelentős alkotók a MITEM-en

„...Testvériséget hozván a világra.” Ez a Madách-idézet a mottója a 2022-es Madách Nemzetközi Színházi Találkozóknak, amelyre francia, görög, orosz, ukrán, lengyel, cseh, lett, litván, olasz, bosnyák és vietnámi előadások is érkeznek Budapestre. A Nemzeti Színház idei szemléje április 20. és május 8. között zajlik majd, a MITEM szervezői arra törekedtek, hogy a járvány ellenére is gazdag kínálatot nyújtsanak a magyar közönségnek. A program részleteit február 7-én ismertették a sajtóval.

A VIII. MITEM programját ismertető sajtótájékoztatón kiderült, a találkozón eddig 38 ország 170 előadása szerepelt, amelyek 53 500 néző előtt mutatkoztak be. Fekete Péter, az Emberi Erőforrások Minisztériumának kultúráért felelős államtitkára az eseményen hangsúlyozta: az, hogy immár nyolcadjára rendezik meg a Nemzeti Színház a találkozót, azt is bizonyítja, hogy a külföldi társulatoknak jó itt lenni, jó itt megvitatni a gondolatokat, mert itt lehet ezekről vitázni. Az pedig, hogy Magyarország a pandémia ellenére ősszel is megtartotta a korábbi elhalasztott találkozót, azt jelzi, hogy a kultúra képes lehet a lelki sebek begyógyítására – tette hozzá az államtitkár. A MITEM filozófiájáról szólva, Vidnyánszky Attila, a Nemzeti Színház vezérigazgatója elmondta, már a kezdetektől az volt a cél, hogy az ország vezető teátrumát bekapcsolják a nemzetközi vérkeringésbe. Az elmúlt években igazi világszínházzá nőtte ki magát a teátrum, amit jelez az is, hogy a nemzetközi kapcsolatok kiépítésének köszönhetően például az idén egy évadban a norvég Eirik Stubø, az orosz Nyikolaj Roscsin, a görög Teodórosz Terzopolosz és a spanyol Ignacio García is jelen van egy-egy rendezéssel, sikerült tehát kinyitni nemzetközi viszony-

latban is a színházat – fogalmazott Vidnyánszky Attila. Ezután Bozsik Yvette, rendező-koreográfus beszélt Bohóc kerestetik című előadásáról, amit Matei Vişniec drámája alapján állított színpadra, ez az előadás is szerepel a programban. Kozma András dramaturg felhívta a figyelmet a Lengyelországból és a Baltikumból érkező jelentős rendezők produkcióira, illetve arra is, hogy a fennállásának 100. évfordulóját ünneplő moszkvai Vahtangov Színház a jubileumi szuperprodukciónak hozza el a MITEM-re. Kulcsár Edit, a MITEM főszervezője arról is beszélt, hogy a számok mögött érdemes hangsúlyozni a produkciók jelentőségét is, amire jó példa lehet, hogy az idén először látható bosnyák színház előadása a térség különböző fesztiváljairól több mint ötven díjat vitt haza. Mészáros Martin színművész pedig arról ejtett szót, mennyire fontos a fiatal alkotóknak a találkozós és nemzetközi színházi élet mestereivel. Dr. Borsos Beáta, Nemzeti Artista-Elő-

adó- és Cirkuszművészeti Központ ügyvezető igazgatója elmondta, a különleges cirkuszművészeti produkció, a vietnámi AO Show hat alkalommal szerepel majd a Fővárosi Nagycirkusz/Nemzeti Cirkuszművészeti Központ Podmaninczy utcai sátrában május elején, a találkozó részeként. A sajtótájékoztató videóüzenetben köszöntötte Rimas Tuminas, a Vahtangov igazgatója, aki azt fogalmazta meg, nagyon közel érzi magát a magyar Nemzeti Színház gondolkodásmódjához. Szintén üzenetben fejezte ki örömet a magyarországi bemutatkozás előtt Jean Bellorini, a marseille-i Théâtre National Populaire igazgatója és Valere Novarina francia rendező. Tompa Gábor, a Kolozsvári Állami Magyar Színház igazgatója videóüzenetében többek között arról beszélt, hogy jelképes értékű az a Hamlet-előadás, amely a szemlélhető majd. A 230 éves kolozsvári színház több történelmi fordulójára is ehhez a Shakespeare-műhöz köt-

dött, ő pedig most olyan produkciót rendezett, amelynek középpontjában a fiatalság igazságkeresése áll.

Az idei találkozó földrajzi és műfaji értelemben egyaránt változatos kínálatot várja a színház iránt érdeklődőket. Tompa Gábor szokatlan megoldásoktól hemzsegő, merész újításokkal és kiegészítésekkel dolgozó kolozsvári Hamlet-rendezése nyitja a nemzetközi előadássort, amely az egyik legmeghatározóbb orosz színházi műhely, a moszkvai Vahtangov Színház társulatának letisztult, a színészi jelenlétre koncentráló Háború és békéjével zárul a Nemzeti Színház Nagyszínpadán. A lengyel klasszikus, Stanisław Witkiewicz Egy kétféjű borjú metafizikája című művét hozza el a zakopanei Witkacy Színház, amely először mutatkozik be a MITEM-en. Visszatér Kijevből az Ivan Franko Nemzeti Dráma Színház társulata, ezúttal Dalolj, Lola, dalolj! címmel mutatnak be egy különleges produkciót, amelyet Heinrich Mann Ronda tanár úr című regénye és

A kék angyal című film alapján Oleksandr Csepalov kortárs szerző írt meg. Újra láthatjuk az athéni Attisz Színházat is, most Ámor című költői kompozíciójukkal érkeznek. A Rigai Új Színház Ivan Goncsarov: Oblomov című művének színpadi adaptációját hozza el Budapestre. Szintén a Baltikumból, Litvániából érkezik a Klaipėda Drámai Színház Caravaggio élete nyomán készült előadásával, és egy másik litván társulat is vendégeskedik a MITEM-en: a vilniusi OKT/ Városi Színház az orosz kortárs szerző, Ivan Viripajev: Delhi tancát mutatja be. A Théâtre National Populaire és a La Criée - Théâtre national de Marseille koprodukciójában látható az egyik legjelentősebb francia kortárs színpadi szerző, Valère Novarina: Az Árnyak Játéka című költői darabja. Szintén visszatérő vendége a találkozónak a szentpétervári Orosz Nemzeti Drámaszínház (Alekszandrinszkij Színház), amelynek társulata ezúttal egy izgalmas social-fiction előadást hoz Budapestre, Ma 2016 -... címmel. Egy igazán különleges, antropológiai indíttatású Macbeth-feldolgozást láthatunk majd a Sardegna Színház, Teatropersona Társulatától Cagliari-ból, Szarajevóból pedig a Kamerni Teatar 55 előadását nézhetjük meg, amely Emilkszel még Doli Belre? címmel Emir Kusturica világra reflektál kortárs nézőpontból. A színházi találkozó műfaji szempontból is feszegeti a határokat, de ez már nem újkeletű jelenség. A cseh Drak Színház a nonverbális, bűvészműtárványok sorozatából felépített, Jiří Havelka és Marek Zakostelecký szerzőpárostól származó Georges Méliès utolsó trükkje című alkotással érkezik, amely a filmkészítés hőskorába repíti a nézőket. Ugyancsak a műfaji kínálatot színesíti a Vietnámból érkező kuriozitás, az AO Show, amely akrobataműtárványokat kombinál a kortárs tánc és a színház kifejezőeszközeivel. A csemegének ígérkező produkciót a Fővárosi Nagycirkusz/

Nemzeti Cirkuszművészeti Központ Podmaniczky utcai sátrában több alkalommal is láthatja a közönség. A külföldi előadások mellett hazaiak is szerepelnek a fesztiválprogramban, ilyen lesz a Bozsik Yvette Társulat Bohóc kerestetik című, Matei Vișniec drámája nyomán készült adaptációja, illetve a Kaleidoszkóp - Hommage á Bartók Béla című rendhagyó est, amit az Idéző 1.84 kortárs-néptánc társulat, valamint Kiss-Balbinat Ádám és Szabó Marcell állított össze a zeneszerző műveiből.

Az alkotókat tekintve is impozáns a lista, köztük van például az egyik legjelentősebb európai rendező, a lett Alvis Hermanis, aki korábban is szerepelt már a találkozón, 2017-ben nagy sikerrel játszották Fekete tej című előadását. A görög színház doyenjét, Teodorosz Terzopuloszt a 2021 ősziére halasztott MITEM-ről már ismerheti a közönség, az Aiasz, az örület és az Alarme című produkciókból. Valószínűleg nem kell bemutatni a Vahtangov igazgatóját, Rimas Tuminast sem, akinek több előadása is óriási sikert aratott a korábbi években, ilyen volt például a 2017-es Jevgenij Anyegin, a 2018-as Oidipusz király, a 2019-es Ványa bácsi. Valerij Fokin neve is minden bizonnyal ismerősen cseng a budapesti színházkedvelőknek, hiszen a MITEM-en látott rendezésein túl, a Nemzeti Színházban is dolgozott, 2016-ban mutatták be A krokodilus című Dosztojevskij-adaptációját. A kortárs francia színház különleges alkotójának számít Valère Novarina, akinek ezúttal nem rendezése, hanem darabja szerepel a programban. A francia szerző korábban a debreceni Csokonai Színházban vitte színre Képzeltbeli operett című művét, de vendégeskedett már a MITEM-en is, 2016-ban, a Nevek erdejében produkciójával. A jelentős színházi alkotók sorából nem szabad kifelejtetni a kolozsvári színház vezetőjét, Tompa Gábort sem, akitől 2021 őszién láthattuk a Portugáliában színre vitt Godot-ra várva című darabot, ő világszerte ismert és elismert rendező, 2018-tól az Európai Színházi Unió elnöke. Az ukrán Dmitro Bogomazov is járt már a találkozón, 2019-ben két nagyszerű előadással, a Coriolanust és a Morituri te salutant című darabot is szerette a közönség. Nem először fordul meg magyarországi fesztiválhelyszínen Kokan Mladenović sem, a szerb rendező 2014-ben a POSZT-on a legjobb előadás díját nyerte el az újvidéki Opera Ultimával, legutóbb pedig a Magyar Színházak XXXII. Kisvárdai Fesztiválján nyert díjat szabadkai rendezése, a Gusztáv a hibás mindenért. Természetesen érdemes megismerkedni a többi színházi alkotó, így a színházalapító lengyel Andrzej Stanisław Dziuk, a formabontó cseh Jiří Havelka, a sokoldalú lengyel Agata Duda-Gratz, a litván újtó Oskaras Koršunovas, a francia „összművész” Jean Bellorini és a színház lényegét megszállottan kutató olasz Alessandro Serra munkájával is.

A Madách Nemzetközi Színházi Találkozó programját ebben az évben is színesítik különböző szakmai kísérőrendezvények, ahogy eddig már megszokhatták a színház iránt érdeklődők.

A folyamatosan frissülő információért látogassanak el a MITEM oldalaira ►

mitem.hu/aktualis

www.facebook.com/mitembudapest

Két deszkaszám nyert Arany Pierrot-díjat a Budapest Nemzetközi Cirkuszfesztiválon

Két deszkaszám, a magyar Richter Kevin csoport és az orosz Zaripov csoport produkciója nyert Arany Pierrot-díjat a 14. Budapest Nemzetközi Cirkuszfesztiválon.

A Nemzeti Cirkuszművészeti Központ közleménye szerint a fesztiválon több mint száz cirkuszigazgató, impresszárió, cirkuszi szakember és csaknem százötven artistaművész vett részt a világ minden tájáról.

A két Arany Pierrot-díj mellett három Ezüst Pierrot- és öt Bronz Pierrot-díjat ítéltek oda. Ezüst Pierrot-díjban részesült Olekszij Grigorov és Marina Glavackih levegőkarika-számukért, a Vardanyan Fivérek hand to hand produkciójukért, valamint Jekatyerina Zapasznaja és Konsztantyin Rasztyegajev gurntiszámukért. Bronz Pierrot-díjat kapott a Devlikamovsz duó kínairúd-számukért, Mihail Nyikolajevics Jermakov kutyaszámáért, az RCC Aruba deszkaszámáért, a Stauberti duó perz produkciójáért és a Satirov csoport oroszrúd-számáért.

A Budapest Prix díjat a mongol Lkhagva Ochir kapta székegyensúlyozó számáért. A Magyar Cirkuszigazgatók zsűrijének arany különdíját a Richter Kevin csoport kapta, ezüst különdíját a cseh Stauberti duó érdemelte ki, bronz különdíját Mihail Jermakovnak ítelték kutyaszámáért. A Newcomer Show kategóriában aranydíjat nyert Grand-pierre Gabriel handstand számáért, ezüstdíjat a Donnert duó görkocsolya-produkciójáért, bronzdíjat pedig Novákovics Noémi kötélzámaért és Varga's Huan zsonglórzámaért.

A különdíjakat vasárnap, a Szépművészeti Múzeumban tartott gálavacsorán osztották ki a fesztiválon fellépő artistaművészeknek. A fesztivál legjobb csapata a francia Bartigerzz csoport lett, a Salieri Circus Festival különdíját Misa Uszov bohócnak ítelték.

A Nemzeti Színház különdíját a Butterfly Sarychevs, a Club Amici Del Circo különdíját az olasz Michael Zorzan, a Blackpool Tower Circus különdíját az ír Garcia Fivérek kapták.

A Magyar Teátrumi Társaság különdíjában a kazah Hassak Troupe, a Massimiliano Sblattero Entertainment különdíjában a Garcia Fivérek részesült.

A Magyar Artistaművészek és Cirkuszi Dolgozók Szakszervezete különdíját a Garcia Fivérek, a Baross Imre Artistaképző Intézet Szakgimnázium különdíját Andrej Averjuszkin bohóc érdemelte ki. Az Eötvös Cirkusz különdíját az olasz Michael Zorzan, a Magyar Nemzetközi Utazó Nagycirkusz különdíját az RCC Aruba ugródeszka csoport kapta.

A Magyar Cirkuszművészetért Alapítvány különdíjasa a Troupe Ethiopia lett, a Vidéki Színházigazgatók Egyesülete különdíját Szergej Jektode, Anasztaszija Szaricseva és Valerij Kruglov érdemelték ki.

A Movie Planet Park különdíját Mihail Jermakovnak ítelték kutyaszámáért. A Magyar Vargas Nagycirkusz különdíját a Donnert duó, a Budapest Circus Festival különdíját az Africa Trio Balance etióp csoport vehette át.

Mint a közleményben felidézük, a 14. Budapest Nemzetközi Cirkuszfesztivál részeként január 16-án hivatalos szakmai találkozót szerveztek Fekete Péter kultúráért felelős államtitkár, a Budapest Nemzetközi Cirkuszfesztivál szervező bizottságának elnöke kezdeményezésére.

A szakmai találkozón Alain Frère művészeti tanácsadó, a Monte-carli Nemzetközi Cirkuszfesztivál társ-alapítója, a tourrette-levensi cirkuszművészeti múzeum vezetője; Antonio Giarola fesztiváligazgató, cirkusztörténész, a Veronai Cirkuszművészeti Dokumentációs és Oktatási Központ elnöke; Genis Matabosch fesztiváligazgató, a Gironai Cirkuszművészeti Alapítvány elnöke és Joó Emese főmuzeológus, a Magyar Cirkuszművészeti Múzeum vezetője aláírták a Budapesti Nemzetközi Cirkuszmúzeumi Egyezményt.

A megállapodás értelmében a cirkuszmúzeumok hatékony és eredményes munkáját a továbbiakban szorosabb együttműködésben, összehangolt tudományos módszertanok és kutatási stratégiák mentén, rendszeres szakmai egyeztetésekkel és közös projektek megvalósításával végzik.

MTI
Fotó: MTI

Széchenyi elköszönt - Búcsúzott az előadás Sopronban

Nem bizonyult babonásnak a Széchenyi című történelmi dráma stábjára, amikor a 13. előadással köszönt el a soproni közönségtől. Mindent beleadva, nagy, koncentrált energiákkal játszottak, hogy emlékezetes maradjon a búcsú, hiszen a darab már nem látható többet a leghűségesebb városban. A színház önálló társulatának három évtizeddel ezelőtti megalakulása óta a teátrum most először tűzött műsorra Németh Lászlótól művet. A település első díszpolgárjáról szóló produkciót a Kossuth-díjas Csiszár Imre állította színpadra. Széles Tamás főszereplő gondolataival, és a Goldmark doktort alakító Kovács Frigyes Jászai-díjas színművész szavaival összegezzük a történet útját.

"Egy szellemi gigászról beszélünk, aki nem pusztán reformpolitikus, valamint államférfi volt, hanem etikai forradalmár és társadalomszervező. Bizonyos szempontból törekvéseivel, céljaival Szent István örökségét vitte tovább. Szeretnénk a szoborszerűen ábrázolt, mindenki által tisztelt Széchenyi Istvánt a történelmi piedesztálról, talapzatról leemelni és közelebb hozni a mához, az emberekhez." Ez volt Csiszár Imre rendező egyik legnagyobb célkitűzése Sopronban, amikor útjára indította a Széchenyi című történelmi drámát, amelyet ő inkább izgalmas pszichológiai thrillernek tartott. A

rendező szerint méltatlanul keveset játszzák a színházak Németh László műveit, úgy véli, sokkal többet kellene, különösen manapság.

A soproni színház megtette ezt. A teátrum elmúlt 30 éves történetében első alkalommal tűzött műsorára Németh László-művet. Ez a drámája a város első díszpolgárjáról, a legnagyobb magyarnak az utolsó napjairól szól. Hogyan élte meg ezt a címszereplő Széles Tamás, és a Goldmark doktort alakító Kovács Frigyes? Ők így köszöntek el az előadástól.

Minden este más volt

- Életem második legnagyobb szerepének bizonyult ez Az ember tragédiája Ádámja után. Akkor 23 éves voltam, és jobb fizikumú, de ugyanolyan megterhelővé vált szellemileg, fizikailag most Széchenyit alakítani, mint abban az életkorban azt a főszerepet. Lelkileg hosszú, fáradságos, küzdelmes út eljutni Széchenyi István sorsán keresztül a végjáratig, a színpadi öngyilkosságig. Minden egyes előadást próbaként éltem meg, változtattam a szerepformáláson, néha egyes helyzetekben a viselkedési formákon, ahogy élőbbé vált bennem az anyag, a szöveg. Esténként nem reprodukáltam magam újra, meg újra, hanem folyamatos munkával mentem keresztül az átalakuláson, azon, mi történik

egy ilyen ember lelkében. Érdekes, Az ember tragédiája közben is így történt, az öltözöben sokat beszélgettünk erről Garas Dezsővel, meg Csikos Sanyival, aki váltotta Luciferként, hogy mit csináljunk aznap este másként, hiszen akkor is folyamatosan dolgozott bennem a szöveg, a szerep belső tartalma, az adott szituációk igazságai vagy épp hazugságai. Széchenyi sokkal szélsőségebb alkat mint én vagyok, bár csírájában azért mindenki hordoz magában szélsőségeket az életben, csak általában nem engedi a benső felszínre törni ezt a viselkedési formát. Mielőtt elkezdünk próbálni itt Sopronban, elkészült a mondrámám Széchenyiről, amit hangjátékként szeretnék majd bemutatni. Akadnak találkozási pontok Németh László és a nézőpontom között, de míg az én anyagom inkább pszichológiai szem-

pontból közelít Széchenyihez, addig nála a történelmi helyzetek, morális kérdések dominálnak. Nagy munka, ugyanakkor megtisztelő feladat Sopronban eljátszani Széchenyit. Talán sikerült a közeli szobron túli világot is megmutatni, felvillantani belőle - mondta Széles Tamás.

Luciferként is torokszorító érzés

- Ebben a műben az általam megformált Goldmark doktor az ellencselekmény megtestesítője. Tulajdonképpen Lucifer vagyok a történetben, aki provokálja a főhőst, rávezeti az öngyilkosságra. Nagyon tisztelem Széchenyi Istvánt, az életművét. Sokszor torokszorító érzéssel jöttem ki az első felvonás végén, hogy Luciferként milyen útra viszem a színpadon. Szeretem az ilyen típusú drámákat, ezt a szerepet, bár sze-

rintem a közönség szeretett engem a legkevésbé a negatív, állandó vádló viselkedési formám miatt. Engem ez nem zavar, a negatív figurák közel állnak hozzám. Néha hálásabb is megformálni azokat. Ilyen előadásban különösen remek színészi feladat gonosz alakítani, hiszen az ő megközelítése, igazsága is kell a drámához. Ez a darab és a szerep kitűnő színpadi utazásnak bizonyult számomra. Ha egy produkcióból nem játszottam többet, azt én meggyászolom. Most ez kettős. Ahogy Tamás is mondta, valóban minden este hozott valami új színt, összefüggéseket, intellektuális izgalmat számunkra, s így folyamatosan előrébb ment velük az egész előadás. A megszerzett tapasztalatokat remélem sikerül beépíteni az elkövetkezendő munkáimba - fűzte hozzá Kovács Frigyes.

Ifiúság, gyöngykoszorú... Tamási Énekes madarának premierjéről, Békéscsabán

Tamási Áron Énekes madara csaknem százéves kincsünk, olyan darab, amelyet tisztelettel, ebből adódóan pedig finom távolságtartással szokás előadni - megtartva helyét a magas polcon. Az efféle múzeum-előadások képesek unalomba fulladni, pedig a szerző ma is érvényes dolgokról, szerelemről, halálról, tisztaságról és gonoszúságról beszél, amelyek nem veszítették érvényüket az előző kilencven év alatt, így hát érdemes kivenni Tamásit a vitrinből,

és megnézni, hogyan is hat korunk eszközeivel a XXI. század nézőire. Ez történt a napokban Békéscsabán, a Jókai Színházban.

A székely-magyar író magától értetődő módon kapcsolja a fiatal-sághoz az igazságot és az ártatlanságot, az öregséghez a gonoszúságot - paraszti romantikájába nem férnek bele árnyalatok. Magdó és Móka tiszta és halk, láthatóan szeretettel, nagy megeléssel alakítja Nádra Kitti és Szabó Lajos ezeket a szerepeket.

A Gondos-nővérek, Eszter (Liszi Melinda) és Regina (Földesi Ágnes Villó) belekeseredtek a világba, a szeretetlenségbe, megjelenésükön, mozgásukon is meglátszik a frusztráció. Mindketten megkínálják a fiút, s a visszautasítás után Móka megölelésre biztatják vőlegényeiket, miközben azok nem is titkoltan Magdóra vágnak. Csomós Lajos Préda Máté, a „cseszle vadász” szerepében, Bakk Lukács erőteljes figurája pedig Katkó Ferenc alakításában a tapasztalt szí-

nészek magabiztosságát hordozzák, akárcsak Kömény Móka anyja szerepében a remek Nagy Erika. Lukács és Máté mérleghintás jelenete, osztozkodása mesterien kidolgozott. A jelmezek - amelyek Kiss Kata fantáziáját, kreativitását dicsérik - öszszekötik a párokat, s népi gyökereik mellett a nővérek és párjaik szörnyű vérszomjára is utalnak. Figyelemre méltó az öregasszonyok - akik nem mellesleg a darab négy szolamban éneklő kórusának nagy részét adják - jelmeze is: nevető, fiatal arcukkal kis fekete, tipegő babákra hasonlítanak a hollófekele lepel alatt. Kiss Viktória, Lehoczky Orsolya és Tamási Panna mellett a negyedik kórustag Szász Borisz, akit a katolikus pap sok iróniát hordozó szerepében aligha fognak elfelejteni.

Az Énekes madár olyan szerelmes darab, amelybe beleférnek a csípős, fricskákkel teli párbeszéd, nem ritkán humoros, sőt erotikus mondatok, de - és ez nagy erénye Tege Antal rendezésének - az előadás hangsúlyai a Tamási által kiemelt csomópontokra esnek, a néző figyelmé pedig a három felvonás alatt egyetlen pillanatra sem tudja elengedni a darabot, mert mindig szolgál új és új látvánnyal, szereplővel, értelmezni valóval.

Tege Antal rendezése nem szép-lelkű, nem finomkodik, de nem is rángatja le a szimbólumok szintjéről a darabot. Kegyetlen mondanivalójának értelmezését a nézőre bizza, és talán hajlamosak is vagyunk megfellelkezni arról, hogy a „paraszt Hamupipőke” története halállal, vesztéssel végződik - hiszen a szerelem elmozdítja ugyan a falat, de az önzésben gyökeredező világot mégsem képes kiközölkenteni a helyéről.

Az Énekes madár díszlete igényes és ötletes, részben Tamási leírására, részben pedig Biró Nóra elképzeléseire támaszkodik: parasztház tékával és sparhelttel, de azért az ég felé törő kupolája, szekérkerék-ablaka van. Az első két felvonásban a forgószínpad jóvoltából Gondosék házat előbb elől, majd a lelkünk játszótérét megmutatva hátulról látjuk, a záró részben pedig egyetlen hatalmas ágy körül zajlanak az események. Tamási reális előadást kért, így hát az előadásban megnő a legényt óvó fa, elmozdul a fal a szerelem erejétől, fel-feltűnik a boszorkány (Mlinár-Kőrösi Katalin), ha gonoszúság készül a színpadon, a koreográfia a Harangozó Gyula-díjas, nemrég Békéscsabára érkezett koreográfus, Katona Gábor munkája.

A Gulyás Levente vezette zenekar és az énekesek az egész előadás alatt láthatóak a színpadon, így a színészi játéknak nem csupán aláfestése, hanem vállaltan fontos társa a zene. Sente Éva és Gerner Csaba csodálatos hangja a népdalra és a jazzre termett; az előadásra szerveződött, de tökéletesen összeszokottnak látszó-hangzó zenekar pedig olyan örömmel játszik, hogy dallamaik napokig elkísérik a nézőket. Bízom benne, hogy sokszor hallhatjuk még őket!

Tege Antal Énekes madara felmutatja mindazt, amit Tamási hangsúlyozni kívánt a darabban, a tragikum helyett a szerző humorára irányítja a fényt, sajátos rendezői fel fogásával közelebb hozza a XXI. századi nézőhöz, így izgalmas, a nézői figyelmet folyamatosan igénylő és fenntartó előadás jött létre. Nézzék meg!

Szilágyiné Szabó Ágnes

Megmaradni boldog színésznőnek

Vásári Mónika az időről, Sopronról és Fedák Sáriról

Született színésznő, akiből sugárzik a színpadi energia, a tehetség, a kiválasztottság. Talán nem véletlen, anyai ágon Fedák Sári távoli rokona, mégsem bíjt soha a legendás primadonna bőrébe a színpadon, a saját útját járja. Vásári Mónika most erősen dobogó szívvel érkezett Sopronba. Visszatért a színházba, oda, ahol pályafutásának fontos mérföldkövet jelentő előadásokban vehetett részt a kétezres évek közepén. A következő évadban a Grand Hotel musical főszerepét, Elisaveta Grusinszkaja primabalerinát alakítja a leghűségesebb város teátrumában. Portré három képben róla.

Vásári Mónika az elmúlt három évtizedben meghódította a zenés színpadokat, a műfaj egyik legjelentősebb színművésze, a magyar operett és musical sztárja, aki tényleg végigénekelte az országot, világot. Nevetve mondta, neki nem az okoz most már gondot, hogy felsorolja milyen szerzők nagyszabású műveiből készült produkciókban, gálákban, turnékban vett részt, melyik szerepeket formálhatta meg ebben a műfajban, hanem azt kellene kutatnia az emlékeiben, mi az, amit még nem énekel. A legemlékezetesebb, legmaradandóbb élménye az a Cirkuszercegnő produkció, melyet a legendás Vámos László rendezett, és egy müncheni előadásorozaton olyan sikert ért el azzal, hogy egymás után nyolcszor tapsolták vissza az egyik számukat. Gyakorlatilag majd tíz percig állt az előadás a folyamatos ráadások miatt, a közönség így ünnepelte őket. Közben a kellékszék is eltört a nyolcadik ismétlésnél, jelezve, itt vége ennek a maratoni számnak.

Vásári Mónika mosolyogva mesélte ezt, majd arra kérdésre, milyen gondolatokkal, érzésekkel érkezett

újra Sopronba, ahol 2007 és 2010 között játszott, azt mondta, nagyon dobogott a szíve.

Első kép: Sorsfordító telefonhívás

"Nagyon fontos állomása a pályafutásomnak a Soproni Petőfi Szín-

ház, az itt töltött időszak. Már 21 éve az Operettszínházban játszottam, és pont olyan életszakaszba értem, amikor már váltani kell a szerepkörben, hiszen szubrett, primadonna nem lehet az ember örökké. Akkor két hívást kaptam, Balázs Péter Szolnokra invitált, főként zenés szerepekre, Darvasi Ilona pedig azzal keresett meg, Huszti Péterrel Sopronban vezetik a színházat, nagyon szívesen látnának prózai szerepekben. Ez döntőnek bizonyult. Bár egyszerűen játszottam ilyen szerepeket, Kecskeméten Bodolay Gézánál Az ember tragédiájában szerepelhettem, vagy a Karinthy Színházban az Adáshibában lehettem Saci, de ilyen nagy váltás még nem ígérkezett a pályámon, hogy a szakmának ebbe a szegmensébe jó, erős feladatokkal el-

látva mélyedhetek el. Sopron nekem a meghatározó váltást, a szakmai mérföldkövet jelenti. Rögtön az első szerepem a Nem élhetek muzsikaszó nélkül darabban volt, még a cím is üzent azért kicsit nekem. Nagyon szerettem, csakúgy mint A pillangók szabadok, A kőszívű ember fiai, A muzsika hangja, a Bob herceg című előadásokat. A város, a közönség szeretete azóta kísér. Amikor nemrég felhívtam Zsádon Andrea, hogy az általuk készített koprodukciós soproni bemutatóban számítanának rám, azonnal igent mondtam."

Második kép: Megmaradni boldog színésznőnek

Vásári Mónika elmesélte: Zsádon Andreával és Szolnoki Tiborral 1986-óta dolgozik együtt, sokat játszottak az Operettszínházban, több nagy sikerű darabban partnerek voltak. Amikor a két művész létrehozta az önálló társulatukat, akkor az első nagy, világot bejárt bemutatójukban, a Csárdáskirálynőben ő játszotta Stázit. Most a Grand Hotel című musicalbe hívták, mégpedig Elisaveta Grusinszkaja primabalerina szerepére. Mit gondol erről a feladatról, az általa megjelenítésre váró karakterről?

"Ez a szerep, a darabbéli primabalerina sorsa azt a színpadi elmúlást, válságokat hordozza, amellyel egy művész szembesül az élete, pályafutása, útjai közben. Főleg, ha nő, hiszen a nőiség meghatározó a személyiségben, lélekben, karizmatikusságban a színpadokon. Legyen szó akár egy balettművészről vagy színésznőről, hiszen egy bizonyos kor után át kell értékelni mindent az időben a színpadon is. Elisaveta Grusinszkaja szembesül azzal, a nőiség hervad, halványul, akárcsak a

siker. A keserősége akkor múlik el, amikor jön valaki, aki megdobbantja a szívét. Három jó mondattal újra a színpad felé repíti. Abban a pillanatba ismét vágyik alkotni. Egyfajta lenyomat ez a művészetről, annak belső mozgatóiról, tölteiről, hiszen a test öregszik, a lélek viszont ugyanolyan gyermeket, naiv marad, mint fiatal korban. Azt is üzenheti az ő története nekünk, hogy minden kornak adott a szépsége, és ne meneküljünk ez elől. Örülni kell annak, az ember az idő múlásával tapasztaltabb lesz, mert nagyívű dolgokat élhetett át. Bizonyos életszakaszokban máshová tolnak a hangsúlyok. A mi zenés szakmánkban, vagy például egy balett-táncos életében még hatványozottabban jelenik meg az idő. Ma negyven, ötven, de még hatvan évesen is gyönyörűek a nők a színpadokon, ám bizonyos szerepkörökben már elveszik a gyermeki báj, átküszik azon az időn, ami a műfaj fiatal karaktereit körbefonja. Megéreztem ezt, váltottam színházat, szerepkört. Nem akartam boldogtalan színésznő lenni, szerettem volna megmaradni boldog színésznőnek."

Harmadik kép: A játék öröme

Vásári Mónika visszatért az Operettszínházba, rendszeresen játszik ott. Szerepel a Doktor Balaton sorozatban, rövidesen új epizódokkal folytatódik a történet. Nagy öröme bekerült az Ég tartja a Földet most készülő musicalbe, amit Szikora Róbert, Lezsák Sándor és Zsuffa Tünde írt Árpád-házi Szent Erzsébet életéről. Zsófia szerepét formálja meg. Az előadást most próbálják Budapesten. Az áprilisi fővárosi bemutató után június 4-én a fertőrákosi barlangszínházban látható a nagyszabású produkció. A színművésznő szerint fantasztikus a zene, magával ragadó

a történet. Cseke Péter rendező vezetésével nagyszerű csapat állt össze, izgalommal várják a közönséggel való találkozást.

Vásári Mónika azt mindig érzi, fontos az életben a hit, hogy értelmet adjon a napoknak, érdemes legyen felébredni a reménnyel. A most készülő musical közben szerinte jó arra gondolni, mindig akadnak közöttünk példaképek, kiválasztott emberek, akiknek csillag ragyog a homlokán, és örülni kell nekik, követni őket, figyelni rájuk.

Talán ennek köszönhető, a színművésznő mindig játszani indul el otthonról, soha nem dolgozni, legyen szó próbáról vagy előadásról. Neki örömet jelent, hogy színpadra állhat. Nem tekint munkának a színészetet, inkább egy nagy, közös játéknak a többiekkel, a nézőkkel. Lehet, ezt génjeiben hordozza, hiszen Fedák Sári anyai ágon távoli rokona, a nagypapája unokatestvére volt.

"Furcsa, nagyon sokáig nem foglalkoztam ezzel a családi kötődéssel, talán azért, mert tényleg sokat játszottam, rengeteget voltam színpadon. Még a főiskolán mondták, esetleg változtassak nevet - ne édesapám nevét, hanem édesanyámét viseljem, aki Fedák Katalin - hátha ez előnyt jelent majd a pályán. Nem gondoltam így. Időről-időre felbukkant az életemben a múlt, a családi gyökerek egy-két szelete, mert több olyan ügynevezett nadrágszerepet játszottam a pályafutásom alatt, akár ő. Fedák Sári volt Kukorica János, én meg Mária főhadnagy, vagy Robin Hood. Még soha nem akadt annyi időm, hogy beleássam magam az életembe. Játsoztam monodrámat, a Lola Blaut, minden pillanatát nagyon szerettem. Lehet, egyszer megtörténik az is, Fedák Sári leszek a színpadon. Közösök a gyökereink, szeretek játszani."

Dariday Róbert színművész pályáját Békéscsaba kultúrájáért kitüntetéssel ismerték el

Dariday Róbert, a Békéscsabai Jókai Színház Gálfy Gyűrű-díjas művésze, a színház Örökös Tagja 1928. február 21-én született.

Édesapja rádiószereplő volt, és nyomdokába lépve ő is műszerésznek tanult. 16 évesen a Szovjetunióban három évet hadifogságban tölt, és már itt tábori színházat szervezett. A hadifogságból hazatérve, a Békés András vezette kultúr-tanfolyamon vesz részt, és szavalóversenyt nyer; ekkor ajánlja Békés András neki, hogy jelentkezzen a Színművészeti Főiskolára, ám ő ekkor még műszerészként akar dolgozni. Édesapja rábeszélésére mégis jelentkezik, és sikeresen felvételizik, tanulmányai alatt olyan pályatársakkal tanul együtt, mint Jancsó Miklós, Bacsó Péter és Makk Károly.

Főiskolai tanulmányait egy kellemetlen intermezzo szakítja meg: feljelentették, hogy a háború alatt nyilas volt; két napot töltött a Markó utcai börtön vizsgálati fogságában, majd ártatlansága ellenére eltávolítják a főiskoláról, és két évig nem veszik vissza. Miután visszakérül, 1955-ben sikeresen lediplomázik, diplomamunkái Shakespeare Szentivánéji álom és Barta Lajos Szerelm című darabjai voltak.

A színésztanulmányok befejezése után hét évre (1955-1962) a Pécsi Színházba kerül, ahol volt olyan évad, hogy több mint 300 előadásban szerepelt; emellett állandó szavalója és rendezője a Pécsi Rádióknak. Ezután négy évet (1962-től 1966-ig) az Egri Gárdonyi Géza Színház, majd 16 évet (1966-tól 1982-ig) a Miskolci Nemzeti Színházban tölt, ezután került

1982-ben a Békéscsabai Jókai Színházba, ahol 36 éven át - nyugdíjba vonulása után is - dolgozik. Nemcsak színész, hanem rendez is, egyfajta „mesejáték-specialista” - nagyon szerette a gyerekdarabok rendezését, mellette írással, díszlettervezéssel is foglalkozott. A fiatalok iránti lelkesedését, a szép magyar beszéd melletti elköteleződését példázza, hogy szívesen ment iskolai szavalóversenyekre zsűrizni.

Hatvanévesen nyugdíjba vonult, de ezután is láthattuk a színpadon.

2005-ben Arany Diplomát, 2015-ben Gyémánt Diplomát, 2020 októberében Vas Diplomáját vehette át, ugyanez lett a Békéscsabai Jókai Színház Örökös tagja. Jelenleg is játszik a Trianon című rockoperában, a társulat és a közönség szeretete övezi.

A Békéscsaba Kultúrájáért kitüntetéshez gratulálunk!

Színes programok a veszprémi Petőfiben

Farsangi mulatság, A mindenség elmélete bemutató, a Mozart! musical próbafolyamatai, kutya-barát Kukamese előadás, éjszakai Tortúra... Februárban sem hagyta színházi feltöltő, gyógyító erő nélkül nézőit a Veszprémi Petőfi Színház!

A februári hónapban sem állt meg a Veszprémi Petőfi Színház társulata! Bár a Teátrumot sem kerülte el a koronavírus-megbetegedés, de nem hagyták élmény és színház nélkül nézőiket, folyamatosak a próbák, a bérletes- és bérletszünetes előadások, miközben - járványügyi intézkedéseikkel - maximálisan figyelnek nézőik és társulatuk biztonságára!

Január 22-én egy különleges, a magyar kultúra színe-javát megelevenítő műsorral készültek a Magyar Kultúra Napja alkalmából VIP pavilonuk előtt. A magyar irodalomból, magyar színházi művekből, musicalekből, operettekből válogattak, melyek mellett a magyar népdal- és tánc is megjelent művészek, első évfolyamos PetőfiAkadémiáistáik és a VeszprémSztár egyik döntősenek előadásában. A délelőtt során számos veszprémi lakos ünnepelt együtt a Teátrummal a Kossuth utca szívében!

Február 11-én 2021/22-es lélekerősítő évaduk egyik legkülönlegesebb előadásának bemutatójára

készültek: Kálloy Molnár Péter rendezésében, és fiatal színészüik, Pásztor Márk főszereplésében színpadra kerülő A mindenség elmélete darab Stephen Hawking életét mutatja be. „Stephen Hawking bebizonyította, hogy egy jóval nagyobb gond, mint amivel átlagban küzdenek az emberek, sem szegheti se kedvét, se életkedvét, se tehetségét! Szeretném megmutatni, hogy mindig van folytatás és mindig van értelme folytatni. Nem szeretnék egy tragédia halmaza, mint ahogy Stephen Hawking élete sem volt az.” - vélekedett a színész-rendező. Az előadás egyik legérdekesebb figurájaként jelenik meg az Idő, mely a Kossuth- és Jászai Mari-díjas, Érdemes és Kiváló művész, Szilágyi Tibor alakításában látható majd. „Fantasztikus elképzelés, megoldás a szerep, amit Idő néven írtak számomra. Mindössze négy jelenet, de nagyon érdekesnek találom. Óriási, hogy egy ekkora zseni elméjében, gondolataiban megjelenjen a saját kétségei között, ez egy csodálatos színészi feladat.” - nyilatkozta a művész.

Itt a farsang, áll a bál! Idén sem hagyta farsangi és utcabál hangulat nélkül Veszprém lakosait a Veszprémi Petőfi Színház! Február 18-án a legismertebb musical- és táncdalokból, valamint humorbonbonokból összeállított zenés esttel, vidám hangulattal, különleges koktélokkal és farsangi fánkkal készültek. A re-

mek hangulatot művészeik biztosították, akik a PetőfiAkadémiáistáik által készített gyönyörű maszkokat viseltek. „Farsangi esténk során pedig egy vidám játékra is invitáljuk Önöket: érkezzenek farsangi jelmezekben, melyet a Színház zsűrije értékelni fog és nyerjenek értékes színházi ajándécsomagot!” – állt a felhívásban. Február 26-án pedig ismét utcabál hangulatot varázsoltak a Kossuth utca szívében található VIP pavilonuk előtt. De Balatonalmádi lakosait sem hagyták színházi, zenés előadás nélkül, hiszen február 27-én a Kerényi Imre KultMagtárban is Farsangi mulatsággal készültek.

Február második felében pedig a járványhelyzet miatt csúsztatni kényszerült, mindenki által nagyon várt, nagyszabású Mozart! musical próbafolyamatai indultak el, mely nagy várakozással és izgalommal tölti el a társulatot.

Február végén – a Kutya-barát Gyermekszilveszter hatalmas sikere után - ismét kutya-barát Kukamese előadással várták nem csak ifjú nézőiket és családjaikat, de négy lábú nézőiket is. Különleges, éjszakai Tortúra előadásra várták borzongani vágyó nézőiket, akiket bátorságkoktéllal ajándékoztak meg a félelmetesen jó pszichothriller előtt.

A Veszprémi Petőfi Színház minden helyzetben közösségben a közönséggel!

A szakma évenkénti találkozója

A Látványtér 2022 kiállítás a Fugában – Budapesti Építészeti Központban január 14 és 31 között volt látható. Idén Antal Csaba, Balázs Juli, Balla Ildikó, Bartos Letícia, Berzsényi Kriszta, Bognár Eszter, Bozóki Mara, Devich Botond, Fekete Anna, Giliga Ilka, Hoffer Károly, Horesnyi Balázs, Horváth Jenny, Horváth Kata, Izsák Lili, Bianca Imelda Jeremias, Kálmán Eszter, Khell Csörsz, Khell Zolt, Molnár Zsuzsa, Nagy Fruzsina, Orosz Klaudia, Pajor Patrícia és Herman Anett, Palya Gábor, Szalai Mónika, Szendrényi Éva, Szűcs Edit, Virág Vivien, Wunder Judit, valamint Zeke Edit vett részt munkájával a szakmai seregszemlén.

A Látványtér kiállítás sorozat Balla Ildikó – aki 1986-ban diplomázott a Képzőművészeti Egyetemen, s azóta díszlet- és jelmeztervezőként dolgozik – ötlete nyomán indult el 2010-ben, amelyhez csatlakoztak támogató szervezetekként a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete (MAOE) és a Magyar Látvány-, Díszlet- és Jelmeztervező Művészek Társasága (MALÁT). Mint a kiállítás kurátora nyilatkozott a rendezvény céljáról, az itteni megjelenési lehetőségekről, a díjak odaítéléséről. Mint elmondta valamikor a Műcsarnok adott otthont ezen kiállítás elődjének, de sajnos ez az évente megrendezett kiállítás sorozat megszűnt, ezért tartotta fontosnak, hogy 12 éve ezt új formában újjáélessze. Ezek a szakmák bár szorosan együttműködnek, adott esetben kiszolgálják a rendezői

konceptiókat, mégis önálló alkotásokat hoznak létre, s jelentős szerepük van egy-egy előadás sikerességében.

Ezzel a kiállítással szerettek volna a nagyközönségnek lehetőséget adni arra, hogy a kiállított pályaművek által jobban megismerjék ezt a fajta művészetet és mindenki előtt látható legyen miből is állnak alapvetően ezek a szakmák. Kiállítónak bárki jelentkezhet, aki úgy érzi az elmúlt évben olyat tett le szakmailag az asztalra, ami méltó a megmérettetésre. Egy elő zsűri, ügyel arra, hogy bizonyos szint alatt ne jelenhessen meg a kiállításon bemutatandó mű, de ettől eltekintve a részvétel mindenki számára nyitott, külföldi tervezők is jelentkezhetnek, ha magyar kötődésű színházi produkciókban voltak alkotók. Az a cél, hogy olyan szakmai anyagokat állítsanak ki, amelyeknek

képzőművészeti értéke van, a kiállításon a fókusz a tervező elképzeléseire koncentrál, azokat emeli elének.

A résztvevőkről és a díjakról a kiállítás kurátora azt is elmondta, hogy évente általában több mint harminc jelentkező művészük van, akik fontosnak tartják, hogy résztvevők legyenek a kiállításon az elmúlt egy-két éven belül készült munkáikkal. De nem csak a művészek, hanem a szakma és a nagyközönség is élénk érdeklődést tanúsít a rendezvény iránt, a járványt megelőzően volt olyan megnyitó, hogy szinte be sem lehetett fénni, annyira tele volt a terem. A MAOE-nak három nagy kiállítása közül ez az egyik, az interneten pedig a facebook oldalunk ötvenezres látogatottsággal büszkélkedhet, tehát igazán elmondható, hogy nagy az érdeklődés.

A kiállítás célja a bemutatás, de fontos része az eseménynek az év díszlet illetve jelmeztervezője díj is. Ezt a szokásostól eltérő módon nem egy zsűri ítéli oda, hanem maguk az alkotók választják ki maguk közül az abban az évben erre legérdemesebbet. Ezen kívül van egy közönségszavazati díj is, amit a látogatók szavazatai alapján – a helyszínen a kiállítás ideje alatt, illetve a MALÁT honlapja felületén, (ahol fent van a teljes kiállítási anyag) egy éven át lehet szavazni – adnak át a következő évben.

A díjak szimbolikus értékűek, a szakmai díjak esetén az előző évi díjazott készíti el az öt követőnek, a közönségszavazott pedig elismerő oklevélben részesül. A díj hírértékén túl a szakmabeliek annyira büszkék az elismerésekre, hogy ezt a ténytet még a szakmai önéletrajzukban is büszkén feltüntetik.

Idéntől egyébként egy új díjat is alapítottak és kiadtak, mert a bábtervezésnek vannak olyan új tendenciái, amelyben jelentős tervek születnek, s ezek bemutatása és elismerése érde-

kében ezt szükségesnek látták. Ezzel azt is szeretnék elérni, hogy a következő években sokkal több bábtervező jelentkezzen náluk, s mutassa meg a munkáit.

A kiállításon kiosztott díjaink odaítélése leginkább egyfajta barátságos játéknak tekinthető, hiszen ezek tulajdonosai elsősorban a szakmának az elismerését érdemelték ki. A rendezvény elsősleges célja az éves szakmai találkozón van, ahol megnevezheti, megítélheti mindenki a kollégák munkáit, s eközben esetleg új ötleteket, intenciókat kaphat.

Idén Az év díszlettervezője díjat Fekete Annának, Az év jelmeztervezője díjat pedig Giliga Ilkának, az újonnan alapított, a bábszínházi alkotók munkáját elismerő díjat elsőként Hoffer Károly színész-rendezőnek, báb- és látványtervezőnek ítélték oda. A tavalyi Látványtér 2021 című kiállítás közönségszavazati díszlettervezőként Cziegler Balázs kapta meg jelmeztervezőként pedig Bujdosó Nóra nyerte el a közönségszavazati díjat.

Tölgyesi Tibor

Kétpólusú, misztikus világ elevenedik meg a Lotus projektben

Egy színházi repertoáron kívüli táncművészeti csokorral készül az elkövetkező időszakra a Kecskemét City Balett, a Kecskeméti Katona József Nemzeti Színház balett-tagozata, valamint a kuriózumként általuk Kecskemétre invitált két vendégegyüttes. A nagyszabású együttműködésről és a KCB varázslatos szuperprodukciónak Barta Dórával beszélgettünk.

– *A tánc műfajának, ezzel együtt magának a Kecskemét City Balettnek is fellelőre a Nemzeti Táncszínház, épp ezért rendkívülinek mondható az az együttműködés, amely létrejött. De mit foglalt ez pontosan magában?*

– A Nemzeti Táncszínházzal való együttműködésünk az első pillanattól kezdve stabil és folyamatos, ők igen nagy figyelemmel és szakmai támogatással fordulnak felénk. Minden évben van náluk budapesti bemutató, ám a jelenlegi egy új és egészen különleges szituáció. A Nemzeti Táncszínház egész évre kiterjedő konstrukciója olyan vidéki nemzeti színházakat érint, amelyekben a balettegyüttes önálló formá-

érvek és mindkettő igazi hívószó. Ez döntött?

– A Zsuráfszky Zoltán vezetésével működő Magyar Nemzeti Táncgyüttes számomra a néptánc egyik fellelőre. Úgy gondolom, kiváltságos helyzet, hogy ezúttal nem kell Budapestig utaznia annak, aki kíváncsi egy igazi, világszínvonalú néptánc előadására. Toborzó című produkciójuk egy friss, új és nagyon izgalmas, szinte már ösztönös alkotás. A Győri Balett pedig valóban egy tradicionális nagy balettegyüttes, akikkel azonos szakmai értékek és irányvonalak mentén működünk és léteünk. A Kecskemét City Balettnek itthon már van egy stabil közönsége, és rájuk is gondoltam akkor, amikor a győrieket meginvitáltam, hiszen sok azonos pontja van a működésünknek és a formavilágunknak. Ugyanakkor bízom benne, hogy a minket kedvelő kecskeméti közönség mellett olyanok is érkeznek majd az előadásra, akik kifejezetten a Győri Balettet, mint kuriózumot szeretnék látni.

– *A sejtelmes cím alapján a Kecskemét City Balett szuperprodukciónak is egy valódi kuriózumnak ígérkezik. Mit jelent számokra ez az előadás?*

– A LOTUS projekt valóban különleges előadás lesz, lelkesen készülünk rá. Mindig fontos pontja az életünknek az, hogy a saját műfajunkon belül milyen módon tudunk megmutatkozni, professzionális elemi lényegét kinyilvánítani. Egy táncos nagyon sokféle módon lehet táncművész. Egy hétköznapi ember számára talán egyneműnek tűnhet a műfaj, mégis nagyon rétegelt világ a miénk, sok különböző szabályrendszerrel és eltérő fogalmazási rendszerrel. Vegyünk például egy alkalmazott koreográfiai helyzetet, amikor mondjuk egy zenés darabban kell táncolni. Az egy egészen más mozgásminőség egy táncszínházi előadáshoz képest. Természetesen szakmailag remek, hogy mindkettőre van lehetőségünk. Rendkívül gazdag kultúrát képesek felmutatni, összehasonlítani őket. De egy táncos fejében ez egy minőségileg könnyen szétválasztható feladatrendszer.

– *A téma adja az előadás pikantériáját?*

– A színház repertoárjában lévő produkciók legtöbbször bekerül a bérletrendszerbe, ezért minden választásomnál figyelni szoktam arra,

hogy az előadás lehetőleg valamilyen irodalmi vagy zenei vonatkozással is bírjon, hogy a néző számára már a cím önmagában is vonzó lehessen. Most választhattam úgy, hogy a műfaj érzéki jellegére, kevésbé cselekménykövető mivoltára építhetem. Kuriózumként tekinthetem rá; különleges gondolatoknak és tisztán a táncművészeti költészetnek szerettem volna helyet adni. Ebből kifolyólag tehát ez egy olyan vizuális, gondolati és táncművészeti lehetőség, amit akár szimbólumként is értelmezhetünk. Szimbóluma annak, hogy a változás már önmagában milyen különleges. A lótosz élete nagy részét sárban, indák között éli le, de egy adott pillanatban megtisztul és teljes valójában, egyfajta átlényegült állapotában képes lesz rá, hogy megfogalmazzon valami eszményt. Ez az áthajlás, ez a gondolatkör nagyon inspirál. Párhuzamot látok az élet egyéb területeivel: a minket körülvevő akadályozó, elnehezített, olykor szennyes világ ellenére van lehetőség az ezektől való lelki eltávolodásra. Úgy vélem, a lótosz sokak számára jelentheti ugyanazt, de sokak számára jelenthet egészen mást is.

– *Mi a ti választok arra, hogy mi a lótosz?*

– A mi verzióink szerint a lótosz a tiszta újjászületés szimbóluma; a nehézségek, akadályok ellenére történő kibontakozás lehetősége. Az ilyen és ehhez hasonló gondolatokról lehet a legszövevényesebben beszélni a táncban. A LOTUS lényege éppen az, hogy megadjuk a lehetőséget annak a bizonyos körnek, akiket ezek a gondolatok érdekelnek, akik szeretnek szavak nélküli képekben gondolkodni, és akik szeretnek ezeken a nem szóban kimondott gondolatokon és lehetőségeken eltöprengeni. Sokaknak valószínűleg ez mélyen személyes, gondolati, másoknak érzéki vagy vizuális élményt nyújt majd, de éppen ettől lesz ez egy egészen érdekes és különleges lehetőség annak, amikor valaki egy táncszínházi előadás igazi szépségét és nyelvét szeretné látni.

– *A lótosz hangzásában és jelenlétében is hordoz magában egyfajta misztikumot, de pontosan mi*

adja az előadásnak ezt a vonulást?

– A zene. Mindig nagyon hosszú és nehéz folyamat kiválasztani a megfelelő, különösen azért, mert illeszkednie kell az atmoszférához és a dramaturgiához. Szeretem a klasszikus és a kortárs zenét ötvözni, a cél pedig mindig az, hogy a zene teljes egészében támogassa azokat a gondolatokat és érzelmi üzeneteket, amelyeket éppen az adott pillanatban szeretnék megfogalmazni. Gyakran már meglévő zenéket egészítünk ki, a LOTUS azonban ebből a szempontból is különleges. Az első pillanattól az utolsóig szokatlan hullámváz fogja jellemezni. Egy kétpólusú világot lehet majd felfedezni benne, melynek egyik része a víz alatti nehéz létezés, a másik pedig a lótosz valódi üzenetét, az átváltozást hivatott jelképezni. Mindkettőnek megvan a saját, zeneileg is beazonosítható partnere.

– *Hogyan teszi teljessé ezt a varázslatos világot a díszlet?*

– A díszlet mögött egy nagyon komoly látványvilágot szimbolizáló rendszer van. Akik látták az eddigi előadásaink bármelyikét, azok tudják, hogy minden produkciónkhoz erős vizualitás társul. Ez azért van, mert az én elképzelésem a táncszínházról, illetve a színházi világról az, hogy túl a szépen fogalmazó testen rendkívül fontos a vizualitás, a képi látvány is. Katarzisa törekvő vagyok, épp ezért a vizuális katarzist is nagyon szeretem. A kettőt együtt pláne. A LOTUS díszletében olyan látványelemek jelennek majd meg, amelyekről pontosan tudom, hogy a színházi szem számára erősek és szimbolikusak lesznek. Szeretem, amikor néhány év távlatából egy-egy néző visszagondol meghatározó színházi élményeire, és a mi előadásaink néhány képe is eszébe jut; olyanok, amelyek megragadtak az emlékezetében. Ez szerintem egyedi karaktere a Kecskemét City Balettnek és a LOTUS-t is ennek megfelelően építettem fel.

– *A produkció önmagában is egy novum. Miben tér el igazán a megszokottól a felkészülési folyamat?*

– A társulat nagy része érett és gazdag időszakot él meg táncművészként, továbbá láthatóan körvonalazódnak már bennük a koreográfiai ambíciók is. Ezt felismerni rendkívüli öröm, hiszen a hosszú, sokéves fejlődési-képzési folyamatnak, amire nagy hangsúlyt fektettek, ez egy új karaktere, megnyilvánulása. A LOTUS nagy lehetősége annak a korszerű kollaborációnak, amiben most először valósul meg igazán az, hogy többen dolgozunk egy adott projekten. Nagyon szeretem és tiszteltem bennük ezt a kiemelkedő új készséget, és ennek teret kívánok adni. Élvezem a közös munkát és nagyon izgalmasnak találom. A felkészülési folyamat eddig egészen más rendszerben folyt, de a LOTUS megengedi, hogy olyan módon tekintsek a hihetetlenül tehetséges táncművészeimre, mint fiatalos, kreativitástól forrongó erőforrásokra, akiket én ebben a projektben szeretnék alkotói lehetőséghez juttatni.

– *Az előadás újdonságai ellenére azért hordozni fogja magában a már megszokott Kecskemét City Balett-es jegyeket is?*

– A minősége, a stílusa és a gondolatrendszere természetesen nagyon hasonló lesz az eddigiekhez. Annyiban tér csak el, hogy a téma, amit körülölelünk, nem egy konkrét cselekmény, sokkal inkább utazás egy gondolat körül, ami akár személyes történet is válhat a nézőben. Szeretem a színházi valót valahol mélyen megragadni, és a LOTUS projekt erre több mint alkalmas lesz.

Morva Daniella

ban van jelen. A Kecskeméti Katona József Nemzeti Színház nyitottan fogadta az együttműködési szándékot, ezáltal elindulhatott a megvalósulás útján a LOTUS projekt. A Kecskemét City Balett ugyanakkor a továbbiakban mint önálló szakmai karakter az anyagi és szakmai támogatást biztosító Nemzeti Táncszínház partnere.

– *A kecskeméti társulat táncszínházi előadása mellett vendégegyüttesek produkcióit is megtekintheti a közönség. Kiket invitáltak meg a Kecskeméti Nemzeti Színházba?*

– Saját előadásunk, a LOTUS projekt budapesti, majd kecskeméti bemutatója mellett lehetőséget kaptunk arra is, hogy a mi szakmai kapcsolatrendszerünkre építve, a Nemzeti Táncszínház támogatásának segítségével vendégeket is fogadjunk. Az együttesek kiválasztásakor fontos szempont volt, hogy műfaji sokszínűség jellemezze ezt a táncművészeti csokrot, így választásunk a Győri Balettre és a Magyar Nemzeti Táncgyüttesre esett.

– *A népi jelleg és a tradíció erős*

VII. Pajtaszínházi Szemle a Nemzeti Színházban

A Nemzeti Művelődési Intézet és a Magyar Teátrumi Társaság idén is megrendezte a Pajtaszínházi Szemlét. Az előadásokat 2022. január 29-én és 30-án láthatta a közönség a Nemzeti Színház Gobbi Hilda Színpadán és a Kaszás Attila Teremben.

A Pajtaszínház programot 2015-ben indította a Nemzeti Művelődési Intézet és a Magyar Teátrumi Társaság mintaprogramként, olyan településeken, amelyeken korábban volt színjátszó kör tevékenység, de aztán elhalt, azonban a lakosság részéről erős szándék mutatkozott ilyen irányú művészeti tevékenység folytatására. A színjátszó körök egy-egy színpadi előadást hoztak létre. A

színjátszók a próbafolyamatot követően települési bemutató keretében állnak a nagyközönség elé.

„Amikor 2014-ben azzal kerestek meg minket, hogy segítsünk a falusi színjátszóköri felélesztésében, színházzakmai tapasztalatunkat felajánlva álltunk a kezdeményezés mellé. Ismert volt számunkra, hogy az 1920-as, 30-as években a Kárpát-medencében szinte minden településen működött amatőr színjátszó csoport, melyek az idő elteltével sajnos megszűntek, feloszlottak. Mivel fontos számunkra a vidék megszólítása és a különböző generációk, új közönség létrejöttének segítése, a Magyar Teátrumi Társasággal együtt szívesen kapcsolódtunk a Pajtaszínház Programhoz, amely az ország

legkisebb településein is mentorálta a színjátszó körök újra indulását.

A Nemzeti Színház minden év január végén a Magyar Kultúra Napja alkalmából két napot biztosít a Pajtaszínházi Szemle számára.

Az szoktam mondani, hogy minden színházi előadás létrehozatala az alkotók szövetségére lépése egy közös ügy – az előadás sikere – érdekében. Ez nem csupán a „nagy” színházakban van így, hanem mindenhol, ahol emberek jönnek össze, hogy ki-kik a maga szerepét a többiekéhez illessze, és valami közöset hozzanak létre az együtt-játszás örömeivel” – mondta köszöntőjében a házigazda Nemzeti Színház részéről Vidnyánszky Attila, Kossuth-díjas rendező, a Nemzeti Színház igazgatója.

Két divatház szembenállása a Sente Vajk-féle Rómeó és Júlia legfőbb konfliktusa

Halhatatlan Shakespeare-klaszszikkal folytatódik az évad a Kecskeméti Katona József Nemzeti Színházban. A már jól ismert szerelem és viszály kettősének hideg valósága mellé Sente Vajk új olvasata egy modern köntösbe bújtatott divatperpatvart emel a fókuszba. Az előadás a klasszikus történet formabontó újragondolása, Shakespeare legismertebb művének reneszánsza.

Az olasz novellák, ezzel együtt a tragikus szerelmi történetek már a 16. században is nagy népszerűségnek örvendtek, és Shakespeare maga is sokat merített az efféle történetekből. Művei az angol nyelvű drámaírás és az európai irodalom egyik legna-

gyobb alakjává tették, akinek világirodalmi öröksége és hatása a mai napig fellelhető. A darab rendezője maga is úgy véli, „Shakespeare egy csoda”, a Rómeó és Júlia pedig annyi zsenialitást rejt, mint nagyon kevés mű a drámairodalomban.

Az elmúlt évszázadokban számos értelmezés született, más-más alkotók eltérő gondolatisággal nyúltak hozzá a közismert történethez. Egy valami azonban elhagyhatatlan és állandó mozgatórugója a műnek: „Shakespeare négyszáz évvel ezelőtti újítása, hogy a szerelem és a gyűlölet emocionális hőfoka ugyanaz” – fogalmazta meg a koncepció egyik kulcsmomentumát Sente Vajk, aki annak ellenére, hogy a viszálykodó olasz divatmágnások történetét újragondolt

környezetben helyezi el, Shakespeare szavaival, Varró Dániel több különböző fordításának felhasználásával meséli majd a drámai cselekményt.

A Montague és a Capulet név ezúttal két szembenálló divatház kollekcióját fémjelzi, épp ezért a márka-jel a díszleten és a jelmezeken is megjelenik. Előbbi Rákay Tamás, utóbbi Kovács Yvette Alida munkáját dicséri. A vizuális látványelemekkel a rendező célja az, hogy betekintést nyújtson a felszín alá, valamint tökéletesen szemléltesse azt az anyagi jólétet, amiben a szereplők élnek. A díszlet a divat világát tükrözi, míg a jelmezek elhagyják a régről berögzült szabályszerűségeket, miszerint a Capuletoknak egy színben, a Montague-knak pedig egy másikban kell megjelenüek. A

rendező a jelmezekkel azt szeretné egyértelművé tenni, hogy a két család tagjai ugyanolyan emberek, pusztán a ruhájukon szereplő betűjel különbözik.

A Sente Vajk-féle unikalitást tökéletesen tükröző produkció nem csupán dramaturgiai, de zenei és karakterbeli újításokat is tartogat. Egy kevésbé ismert szereplő, Róza is megjelenik a darabban, aki a történet szerint kívülről érkező karakter, ehhez híven pedig egy színházi világban nem tapasztalt kecskeméti lány lesz a megformálója. Escalus a hercegi palást nélkül, a megszokottól eltérően női karakterként utasítja majd rendre Veronát, az előadáshoz pedig még sosem hallott dallamokat álmódott kottára Szemenyei János.

„Nagyon fontosnak tartottam, hogy saját zenei világot kapjon a darab. Külön öröm számomra, hogy végre ilyen minőségben is együtt dolgozhattunk Szemenyei Jánossal, aki rendkívül átütően meg tudta fogni ezt az egyébként is erőteljes vízióval rendelkező világot” – árulta el Sente Vajk.

A főbb szerepekben – a teljesség igénye nélkül – Kovács Vecsei Fanni, Horváth Alexandra, Rohonyi Barnabás, Koltai-Nagy Balázs, Márcz Fruzsina, Orth Péter, Szemenyei János, Hajdú Melinda és Jankovics Anna látható, továbbá közreműködik a színház balett-tagozata (Kecskeméti City Balett) és énekkara. A koreográfus Túri Lajos Péter, a zenei vezető Károly Kati.

Morva Daniella

Jubileum: 35 éve van a pályán Pál Attila

Hosszú idő telt el, mióta pályakezdőként a fővárosból Kecskemétre költözött az akkor még csak szárnyait bontogató Pál Attila. Tele ambíciókkal, tette készen, álmokat dédelgetve érkezett, mára azonban ő a Kecskeméti Katona József Nemzeti Színház társulatának egyik alappillére. Tevékenyen éli az életet, ikonikus pontja a városi közéletnek, és a kezdetek óta ott segít, ahol tud. Nincs hiányérzete az elmúlt 35 évvel kapcsolatban, és rendkívül hálás a sorsnak, amiért ennyi boldog pillanattal áldotta meg. Pál Attila színművész-szel beszélgettünk.

– Hogyan emlékszel vissza arra az időszakra, amikor bontogatni kezdted a szárnyaid Kecskeméten?

– Lendvay Ferenc igazgató úrnak köszönhetően kerültem ide fiatalon, tele ambíciókkal. Az egyik vizsgaelőadásunk után látogatott meg engem az öltözőben, és rögtön szerződést kínált. Gyakorlatilag gondolkodási időt sem hagyott, azt mondta: nála jó kezekben leszek. Hittem neki, aláírtam. Kétségkívül jó döntést hoztam, mert csodálatos volt az a korszak. Igaz, érdekesen indult a pályám, hiszen Feri bácsi komolyabb szerepeket ígért nekem, eleinte mégis kisebbeket osztott rám. Először a Háborús és békében játszottam Rosztov grófot, amelyet a Marica grófnőben Alfréd, a komornyik követett. Amikor megláttam, hogy ezt a szerepet kaptam, teljesen kiborultam. Arra gondoltam: ezért jöttem én le Kecskemétre?

– Mi hozta meg a fordulópontot?

– A Bál a Savoyban című operett. Végre megkaptam az első jelentősebb szerepemet: Musztafa bejt alakítottam. Fantasztikus volt, igazi közönségiker lett az előadás. Ezt követően felfelé kezdett ívelni a pályám, sorra kaptam meg a jobbnál jobb szerepeket. Temérdek operettben, zenés vígjátékban és musicalben is volt szerencsém kipróbálni magam. Csodálatos korszak volt! Gyakorlatilag akkor alapoztam meg a karrierem, és abban a néhány évben szeretett meg engem igazán a kecskeméti közönség.

– Úgy tudom, szerelmes levelet is kaptál.

– Harminc évvel ezelőtt teljesen mások voltak a fiatalok és a színház által teremtett atmoszféra. Akkor még a virágdobálás is természetesnek számított, a legtöbb előadás után virágos hullt a lábunk elé. És valóban! Amennyire én tudom, osztályok voltak belém szerelmesek, és szerelmes levelek tömkelegével bombáztak a lányok. Ez akkor csodálatos érzés volt, és valószínűleg ez az oka annak, hogy ma rendkívüli boldogsággal és büszkeséggel tölt el, amikor látom a fiatal színészeink sikereit, és hogy mennyire szereti őket a közönség.

– Többször említetted, hogy ez egy csodálatos korszak volt. Mi következett ezután?

– A Lendvay Feri bácsit követő éveim is termékenyek voltak, és bár más gondolatiság uralta a színházat, egyáltalán nem emlékszem rá vissza keserű szájjal. Érdekes módon, még a Bal-korszakban is játszottam komolyabb szerepeket, pedig az igazgató úr az utolsó évében úgy döntött, nincs rám szüksége.

– És akkor történt valami egészen rendkívüli.

– A kecskeméti közönség aláírásgyűjtésbe kezdett, sőt tüntettek is a Városháza előtt! Szerették volna, hogy visszakérüljek a színházba, és ez nagyon sokat jelentett nekem. Kiálltak értem, ezért én is ezt tettem, és nem kerestem más lehetőséget. Kitarítottam, és örülök ennek, hiszen a következő évadban megérkezett Bodolay Géza igazgató úr, aki lehetőséget kínált nekem. Újra játszani kezdtem, és ez így ment az elkövetkező években is. Nagy örömmel töltött el, hogy az újabb igazgatóváltást követően Cseke Péter is számított rám. Általa a táncos-komikusi szerepek mellett sok vígjátékban, drámában és mesedarabban kipróbálhattam magam. Úgy érzem, az igazgató úr azóta is számít rám, és ez boldoggá tesz.

– Vegyes a paletta az elmúlt 35 évből a színházi szerepeidről. Sosem kerültél skatulyába?

– De igen, a pályám elején. Akkor megkaptam, hogy zenés színész vagyok, de szerencsére az utóbbi 20-25 év rácsófolta erre. Szerettem, hogy sokrétűen használnak, számomra is nagy élmény és kihívás volt prózai, drámai, komoly szerepekben tündökölni. Külön öröm volt, amikor ezekért kaptam dicséretet. Emlékszem, a Száll a kakukk fészkére című előadás után például rengeteg nézői üzenet érkezett, és ez boldogsággal töltött el, mert az külön elismerés számomra, ha prózai alakításokért is dicsérnek. Nagyon fontosak ezek a visszajelzések, elvégre a közönségnek játszunk.

– Úgy tűnik, hamar befogadott téged a város és az itteni közönség. Ma már kecskemétinek vallod magad?

– Olyan szeretetet kaptam ebben a városban az elmúlt 35 év alatt, hogy ahhoz nincsen fogható. Sokszor hallottam azt a kifejezést, hogy „Pál Attila a mi gyerekünk! Pál Attila a miénk!”, és ez egy jóleső érzés, mert bár sokan kezdték itt a pályájukat, majd gyorsan tovább léptek, én itt maradtam. Elképesztő érzés hallani, amikor a negyvenes korosztály azt mondja, rajtam nőtt fel. Sokan még a mai na-

– pig örülnek, ha meglátják a nevem egy előadás színlapján, és miattam jönnek el a darabra. Szeretnek az emberek, és én is szeretem ezt a várost. Azt kell mondjam, az itt töltött 35 évem alatt verbéli kecskemétiévé váltam. Sokan nem is tudják, hogy Budapesten születtem és nevelkedtem.

– Milyen érzés, hogy még egy szimpla ügyintézés sem tudsz lebonyolítani anélkül, hogy felismerjenek?

– Néha olyan érzésem van, mint ha egy nagy faluban élnék. Nem tudok úgy elmenni a boltba, a kórházba, a kormányablakba, a postára vagy igazából bárhova, hogy ne mosolyogjanak rám, ne ismerjenek fel. Rengeteg kedves megjegyzést kapok és folyamatosan érzem a felém áradó szeretetet. Úgy gondolom, ezekért már megérte itt töltenem az elmúlt három és fél évtizedet.

– Harmincöt év ugyanannál a színháznál. Áldás vagy teher?

– Régen mondhatni természetes volt, hogy egy egész emberöltőt

töltött ugyanannál a színháznál egy színművész. A nagyjaink, mint Psota Irén vagy Gábor Miklós olyan módon kötődtek egy intézményhez, hogy még ha voltak is kitekintéseik, pontosan tudtuk róluk, ki hova tartozik. Ez így volt természetes. Ma ez már jóval bonyolultabb kérdés. Azt mondják, jobb, ha az ember időnként színházat vált, hogy fenn tudja tartani az érdeklődését a szakma

menni. Természetesen hiányzott a szülővárosom, és bevallom, előfordult, hogy nem tudtam, melyik úton folytassam az életem és a pályám. Végül azonban mindig a maradás mellett döntöttem.

– Budapest talán sok minden mást is adhatott volna a számodra művészi lehetőségek terén. Nincs hiányérzeted?

– Jó kaland lett volna kipróbálni magam filmekben és szinkronszerepekben, az tény, ám az első évek feszített munkatempója miatt – gyakorlatilag éjjel nappal próbáltam vagy játszottam – ezekre esélyem sem volt. Bár ez még most is benne lehet a pakliban! De semmit sem bánok. Szerencsésnek érzem magam, amiért mindig van mit csinálnom Kecskeméten. Néha kifejezetten úgy érzem, ha kétszer ennyiből állna egy nap, az is kevés lenne.

– Miben hiszel?

– Szerintem nagyon fontos, hogy egy színész sok rendezővel dolgozzon együtt. Ha erre van lehetősége, mindig meg tud újulni. Egy olyan rendező, aki még nem ismer miniket annyira, teljesen máshogy nyúl hozzánk, egészen más impulzusokat váltunk ki belőle, így ez mindenféleképpen életető ereje tud lenni a pályán maradásnak, de akár az intézményen belül maradásnak is.

– Egy színművész a végletekig meg tud újulni?

– Fontos, hogy folyton megújuljunk, de egy bizonyos ponton túl az ember már nem tud kilépni önmagából. Azért vagyunk színészek, hogy behelyezkedjünk egy másik karakterbe, egy másik életbe, és igyekeznünk mindent elkövetni, hogy ez a lehető legjobban sikerüljön. Ugyanakkor önmagunk személyiségét magunkban hordozzuk. Úgy gondolom, ha a közönség megszeret egy színészt, azt évtizedeken keresztül képest azért szeretni, amilyen. Ez is a titka annak, hogy hosszú távon ugyanannál a színháznál tudjon maradni egy ember anélkül, hogy unalmassá és fásulttá válna. Tulajdonképpen Haumann Pétert is azért szerették, mert haumann péteres volt, a Bodrogi meg bodrogis.

– Sosem vágytál vissza a fővárosba?

– Minden pályán vannak hullámhegyek és hullámvölgyek. Amikor az ember úgy érzi, jó helyzetben van egy társulatnál, nem akar elmenni és valószínűleg nem is tudna elszakadni. Nehéz otthagyni a jó szerepeket, a közönség és a város szeretetét. Ám vannak nehezebb pillanatok is, de rossz lelkiállapotban az ember szintén nem tud váltani, akkor meg pontosan ezért nehéz el-

– Köztudott rólad, hogy nem önmagában a színház tölti ki az életed. Kialakítottad magadnak azt a fajta pörgést, ami sosem hagy unatkozni és elvágódni innen. Mi mindennel telnek tevékeny napjaid?

– Rengeteg mindennel foglalkoztam az elmúlt 35 évben a színház mellett, még felsorolni is nehéz lenne. Felléptem különböző városi és megyei ünnepségeken, részt vettem céges bulikon és nyugdíjas találkozókon, sokat jótékonykodtam és több ciklust is eltöltöttem bizottsági tagként. Dolgoztam továbbá a Gong Rádióval és a Kecskeméti Televízióban, tehát gyakorlatilag Kecskemét minden szegmensén. Néhány évvel ezelőtt a temetések is az életem részévé váltak, gyakran kérnek fel polgári búcsúztatásokra és megemlékezésekre. Ezen lehetőségek egy része megtalált, másokat én fedeztem fel. Ennek a sokoldalúságnak köszönhetően mára nemcsak a színházkedvelők, hanem a kecskeméti lakosság jelentős része ismer vagy felismer.

– Nem kenyered a semmittevés. Sosem szoktál unatkozni?

– Azt hiszem, kijelenthetem, hogy soha nem unatkoztam a 35 év alatt. Nyilván a család is lekötött a munka mellett, de én ezeken kívül is mindig igyekeztem száz fokon pörögni. Rendre elcsodálkozom azokon az embereken, akik nem tudnak magukkal mit kezdeni, amikor nem

dolgoznak. Annyi lehetőség van a világban. Tölem folyton megkérdezik, hogyan tudok ennyi mindennel foglalkozni, de számomra ez magától értetődő. Folyamatos pörgésben vagyok és imádom ezt.

– *A színház már önmagában is kimerítő és lemondásokkal teli világ. Nem szoktál elfáradni?*

– Dehogynem. Bár az életmódváltás sokat segített. Amikor idekerültem, jóval filigránabb voltam, és bár eleinte nem kellett azzal törődnöm, hogy időközben felszöknek rám a kilók, mostanra azért rakódott rám némi súlyfelesleg. Az ember könnyedén bele tud kényelmesedni az általa megszokott jólétbe, és ez bizony táptalaja az egészségtelen életmódnak. Nehezített a helyzetünk az átlaghoz képest, hiszen a munkarendünk sem túl hétköznapi. Ehhez jön még az a tény, hogy az évek előrehaladtával csökkentek a zenés-táncos szerepeim, rengeteg prózát játszottam, és ezáltal kevésbé voltam edzésben. Míg régen nem volt lehetőségem arra, hogy elpuhuljak, az elmúlt tíz évről sajnos ez nem mondható el. Tavaly januárban kezdtem el az edzés mellett tudatosan odafigyelni az étkezésekre, és szerencsére sikerült rövid időn belül számos kilótól megszabadulnom.

– *Azóta is tartod magad ebhez?*

– A kezdeti néhány hónaphoz képest lazítottam a szabályokon. A keret már nem olyan szűk és az intenzitás is csökkent, ám a mai napig aktívan edzek, az éjszakai étkezéseket pedig igyekszem elkerülni. Próbálok egészségesebben élni és azóta százszor könnyebben létezem. Ahogy a színpadon, úgy az életben is jelentős változásokon mentem keresztül és hihetetlenül boldoggá tesz, hogy ezt megléptem. Én valloam a régi mondást, amely szerint „ép testben ép lélek”. Ez a kettő szorosan összefügg.

– *Ennyi idő távlatából, figyelembe véve a jelenlegi körülményeket, mik most a jövővel kapcsolatos vízióid?*

– Amíg az egészségem engedi, szeretnék a színpadon állni! Sokat gondolkodtam már azon, hol kellené meghúznom a határt, hogy mikor mondom azt: kiszállok és nem folytatom tovább. Ez egy rendkívül érdekes és összetett dolog. A színészt a színpad élteti, nem véletlenül kapaszkodunk ebbe annyira. Viszont szerintem érdemes egy pályát addig lezárni, amíg elegánsan és méltón teheti az ember, de félek, ha egyszer oda kerülök, én sem leszek majd képes erre. Színészként és emberként is kapaszkodunk, ragaszkodunk, de az élet könnyedén felülírhatja a dolgokat. Ha visszatekintek, sok jót kaptam az élettől, és bízom benne, hogy ez az elkövetkezendő időkben is így lesz. Hiszek abban, hogy mindig azt kapjuk, amit megérdemlünk. Nekem van egy nagyon régi ars poeticám, amely szerint ha segíteni nem tudok, ártani minek ártok. Próbálok eszerint élni, és ha jönnek is még nehézségek és buktatók az életemben, bízom benne, hogy odafigyelnek rám fent az égiek.

Morva Daniella

A komáromi fönix Csónak, Burundanga, Ernelláék

A Komáromi Jókai Színház a fönix madárhoz hasonlóan állandóan újakezdi a műsorát, mindig feltámad a kényszerű járványügyi záráások miatt. Most másfél hónapos szünet után - mikor ezek a sorok születtek - február közepén nyithattak. A Csónak, avagy előttünk a vízözön című előadást elkezdheték játszani, megkezdődtek Jordi Galceran Burundanga című vígjátékának olvasópróbái is, és bemutatták Hajdu Szabolcs Ernelláék Farkaséknál című drámáját.

A fönix a feltámadás és az örök élet jelképeként a korai keresztény irodalom egyik népszerű emblémája. A Komáromi Jókai Színház ezt

a szellemiséget képviselve hatalmas hittel, energiával, elkötelezetten dolgozik a világvárvány közepette. A társulat, az egész csapat rendületlenül dolgozik. Mióta Gál Tamás az igazgató, négyszer álltak le, s utána mindig szárnyalnak feltámadott fönixként.

Bagó Bertalan Jászai-díjas rendező vezetésével elkészült A Csónak, avagy előttünk a vízözön nagy sikerű produkció, amely egy modern Noé történet. Jon a történet középkorú főszereplője azonban egyáltalán nem hőstípus, nincs világmegváltó szándéka, sőt, jobban érzi magát az átlagos, szürke hétköznapiakban, mint a kiélezett helyzetekben. Amikor azonban egy szupermarketben egy csomag akciós chips segítségével

el kiválasztottá válik, jobb ötlet és lehetőség híján felvállalja küldetését. A humorban és váratlan fordulatokban, gazdag vígjátékban egy középkorú férfi útját követhetjük nyomon, amint a világvége küszöbén próbálja menteni magát és mindazt, ami neki még számíthat valamit. Az előadás szereplői Szabó Viktor, Culka Ottó, Jókai Ági, Rancsó Dezső, Gubik Ági, Olasz István, Fabó Tibor Jászai Mari-díjas, Skronka Tibor, Matusek Attila, Balaskó Edit, Holocsy Kati és Nagy László színművészek.

Elkezdődtek Jordi Galceran Burundanga című vígjátékának olvasópróbái is. Az előadás rendezője Matusek Attila. A bemutatót márciusra tűzték ki. A darab négy fiatal zűrös hétköznapiját mutatja be. Két egyetemista lány, egy informatikus, egy baszk, egy váratlan terhesség, egy elfeledett nagytökés nagybácsi, némi elrontott szardellaszász és egy nemzetközi terrorszervezet bonyolítja a történetet, amely valós időben, egy albertben játszódik. Az előadásban játszanak: Katona Eszter, Dékány Nikolett, Melecsy Kristóf, Béhr Márton és Skronka Tibor. Dramaturg Finta Viktória. A díszlettervező Michal Lošonsky, a jelmeztervező Lea Šaryová.

A Benkő Géza Stúdiószínpadon Hajdu Szabolcs Ernelláék Farkaséknál című drámáját Forgács Péter Jászai-díjas, érdemes művész rendezte. Február közepi bemutatót

tűzték ki. Életközépi válság, társadalmi szét- és leszakadás, a család, mint a létezés normatív műfajának kérélhetetlen abszurditása. A gyereknevelés tanácsalansága és csődje. Élet a viszonylagos jólétben és kapaszkodás a legalább elviselhető minimumba. A párok is kapaszkodnak egymásba, de olyan szorosan, hogy felsebzi egyik a másikat. Dráma, pátosz nélkül, tárgyyszerűen, ironiával és humorral. Csoportkép ez egy generációról, akinek mindene megvan a boldogsághoz, de mégsem tud boldog lenni. Szereplők: Bandor Éva, (Jászai Mari – díjas) Holocsy Krisztina, Olasz István és Szabó Viktor. Közreműködik Schlár Gréta, a díszlet – és jelmeztervező Gadus Erika, a rendezőasszisztens, sűgő Schlár Gréta.

Mindez mellett februárban elkezdik próbálni Gál Tamás Jászai-díjas színművész rendezésében Mikszáth Kálmán – Lakatos Róbert – Laboda Róbert Beszélő köntös című zenés darabját. Mert a komáromi színházi fönix mindig repülni szeretne a nézőkkel együtt.

Új vezető a Pro Kultúrájánál

Február 1-től dr. Ragány Misa a Pro Kultúra Sopron Nonprofit Kft. új ügyvezető igazgatója, a céget öt évig irányító Pataki András a Petőfi Színház igazgató-főrendezőjeként folytatja munkáját a leg-hűségesebb városban.

A cég fenntartójának, az önkormányzatnak a képviseletében Dr. Farkas Ciprián, Sopron polgármestere elmondta, dr. Ragány Misa kinevezésével garantálható az a szakmaiság és színvonal, amelyet Pataki Andrásról megszokhattak az itt élők. Hozzáfűzte, Sopron nagy múltú, jelentős kulturális hagyományokkal rendelkező város.

Kiemelte, a Pro Kultúra Sopron Nonprofit Kft. 1,5 milliárd forintos összköltségvetésű cég. A különböző költségvetési forrásokból, pályázatokból érkező összeget a város kulturális életének szervezésére, működtetésére fordítják évente. Beszámolt arról, a Pro Kultúra tíz területet ölel fel, hiszen a színház, a balett, a fertőrákosi barlangszínház, a Liszt Ferenc Kulturális Központ, a Festőterem, a GYIK Rendezvényház működtetése, fesztiválok, komolyzenei koncertek szervezése, a városi rendezvények lebonyolítása, a Soproni Téma hetilap kiadása széles spektrumot képvisel, nagy kihívás ezt átfogni. Továbbra is

az a céljuk, ami eddig is jellemző volt a Pro Kultúrára, hogy tiszta és átlátható gazdálkodás mellett menjen tovább a cég élete. Tulajdonosként pedig kifejezett elvárásuk, hogy a különböző kulturális rendezvényekkel meg tudják érinteni a soproni emberek lelkét. Ehhez kívánnak szép szakmai sikereket Ragány Misának, s egyúttal köszönik Pataki Andrásnak elmúlt esztendőkből végzett eredményes munkáját.

Pataki András elmondta, nem végleg búcsúzik a várostól, marad tovább a Soproni Petőfi Színház igazgató-főrendezője, mint ügyvezetői munkája előtt a 2012 és 2017 közötti időszakban. Továbbra is szeretné Sopronnak és környékének közönségét szolgálni, akárcsak a cég dolgozóit, valamint a partnerségeikben résztvevő szervezeteket.

Dr. Ragány Misa a sajtótájékoztatón arról beszélt, az, hogy Pataki András marad, egyfajta folyamatossgot biztosít a cég életében. A leköszönő vezető örömmel adta át munkáját az eggyel fiatalabb generációnak, és ez szerinte ritka, becsüldendő, előremutató, tiszteletre méltó gondolkodás, ő is ezt a szellemiséget szeretné képviselni.

Hangsúlyozta: országosan is egyedülálló kulturális holding a Pro Kultúra. Akadnak más város-

okban is olyan előjelek, hogy hasonlókat próbálnak szervezni, egy intézménybe csoportosítani a közművelődést, a kiállító termeket, ám ilyen nagyságú kulturális cég nincs sehol másutt. Számára nagy munka, kihívás és hatalmas lehetőség ez a feladat. Tanulhat, fejlődhet, olyan tapasztalatokat szerezhet, melyeket máshol az országban nem lehetne. Aláhúzta, Pataki András további támogatásával azon dolgozik a jövőben, hogy a nézők, a közönség, a helyi közösségek, a városban élők, a fenntartó ne érzékeljen semmit abból, hogy vezetőváltás történt. Az

elmúlt egy hónapban azt tapasztalta, remek kollégák dolgoznak a cégnél, a hangulat is remek, s ez egyfajta nyugalmat jelent számára. A jövőben is ugyanazzal a lendülettel, még innovatívabban dolgoznak tovább, ahogy eddig, hogy sikeresen tudják Sopron kulturális életét képviselni, tovább virágoztatni.

A sajtótájékoztatót részt vett Benedekfi István, az Emberi Erőforrások Minisztériumának (Emmi) kultúráért felelős államtitkárságának előadó-művészeti főosztályának a vezetője. (A Soproni Petőfi Színház társfinanszírozója az Emmi - a szerk.)

A közönség évadként hirdeti meg a Soproni Petőfi Színház a 2022/2023-as szezonját. Ennek különlegessége, hogy a nézők internetes szavazatai alapján bekerült a repertoárba a Bolha a fülbe bohózat és Eperjes Károly rendezésében a Chicago című musical. Meglepetésként pedig másorra tűzik A Napsugár fiúk vígjátékot, a teátrum két egykori igazgatójának, Mikó Istvánnak és Szilágyi Tibornak főszereplésével. A bérletezést március 1-től megkezdik.

Pataki András, a színház működtető Pro Kultúra Sopron Non-profit Kft. ügyvezetője az évad hirdető sajtótájékoztatóján arról beszélt, hogy hármas jubileumot ünnepel Sopron kulturális élete 2022-ben. Idén 230 éves a városban a magyar nyelvű színjátszás, 30 esztendővel ezelőtt mutatkozott be a településen az első önálló társulat, és 10 éves a Sopron Balett. Ennek tiszteletére hirdeti meg a Petőfi Színház A közönség évadát. Céljuk az, hogy a világvárvány sújtotta időszakban - amikor a kulturális intézményeknek is számtalan nehézséggel kellett megküzdeniük a működésük érdekében - újraindulásként a közönséggel együtt töltsék meg ismét a színházat, és visszahozzák azt a nézőszámot, hangulatot, oldotságot amely a 2019-es időszakra volt jellemző.

Ezért is hirdettek internetes szavazást, hogy a nézőkkel együtt állítsák össze a következő évad műsorát. A várakozáson felüli érdeklődés jellemezte a kezdeményezésüket, százas nagyságrendet meghaladó voks érkezett. Ebből 19 olyan előadást kértek a teátrumtól, amely már szerepelt valamikor a repertoárban. Öt produkciót szerzői jogi, illetve méretbeli

Évadhirdetés Sopronban

A nézők szavazatai is számítottak

okok miatt nem tudnak bemutatni. Azt is figyelembe kellett venniük, hogy a szakmai irányvonalak mentén megőrizték a műfaji sokszínűséget az évadban. Végül a hármas döntőbe került előadások közül a győztes Bolha a fülbe és a második helyezett Chicago bekerült az őszi szezon műsorába. A harmadik A vágy villamosa színmű pedig a tervek szerint későbbi szezonban szintén látható lesz.

Mindezek után a felnőtt bérletben A közönség évadában októberben bemutatják Katona Imre Isten komédiása című zenés játékát Assisi Szent Ferenc életéről a Jászai-díjas Pataki András rendezésében. Ezután Vicki Baum – Luther-Davis–Robert Wright – George Forrest Grand Hotel című musicalje látható a Soproni Petőfi Színház és a Zsadosz Produkció előadásaként Zsadosz Andrea Jászai-díjas művész rendezésében. A darabot Vicki Baum Menschen im Hotel című regénye alapján Luther Davis írta. A zene és a dalszövegek Robert Wright, George Forrest és Maury Yeston nevéhez fűződnek.

A jubiláló Sopron Balett két önálló táncművet mutat be egy estén belül Porka havak címmel. Az első részben Varga Gábor–Nagy László–Alekszej Batrakov Havon delező szivárvány című művére mutatnak be egy történetet Alekszej Batrakov koreográfiájával, a második részben Szarka Gyula–Németh Ervin–Demcsák Ottó Szívünk legyen most a jászol című darabját a Harangozó-díjas Demcsák Ottó koreografálja.

A nézők kérésére Georges Feydeau Bolha a fülbe című bohózatát játsszák, ezt a Jászai-díjas Kis Domonkos Márk állítja színpadra. Az évad nagyszínpadi zárásaként Fred Ebb – Bob Fosse – John Kander Chicago című musicaljét Eperjes Károly Kossuth és Jászai-díjas színművész rendezi. (A musical Maurine Dallas Watkins „Chicago” című színdarabja alapján készült.)

A kamarajátsszóhelyen pedig felnőtt bérlet tekinthető meg Neil Simon A Napsugár fiúk című vígjátékát Pataki András rendezésében Mikó István Jászai-díjas, kiváló-és érdemes művész és Szilágyi Tibor Kossuth-és Jászai-díjas, kiváló-és érdemes művész főszereplésével.

Középiszólás bérletben játsszák az Isten komédiáját, a Porka havak táncművet, a Chicago musicalt és Carlo Goldoni Két úr szolgálja vígjátékát Pataki András rendezésében. Fórumszínházi előadasként kínálják ennek a korosztálynak Petőfi Sándor A helység kalapácsa című művét Gál Tamás előadásában, Monoblock Helló, Náci! kamarajátékát, Linn Skåber–Németh Ervin Kamaszszületés és Pirkko Saisio–Németh Ervin Betonéjszaka című darabjait.

A felsősök megnézhetik az Isten komédiáját, a Porka havak táncművet, a Két úr szolgálját, A helység kalapácsát. Színházi nevelési programban szerepel a műsoron a Kamaszszületés és Németh Ervin (Meg)felelni színházi nevelési előadása.

Az alsós és az óvodás bérletesek láthatják a Szívünk legyen most a jászol táncjátékot, a Lúdas Matyit Pataki András rendezésében, és érkezik a Zentai Magyar Kamaraszínház előadásában Hedry Mária Tündér Míra című mesejátéka Krizsán Szilvia rendezésében.

Pataki András egyúttal bejelentette, hogy a magyar kultúra napja és az évadhirdetés alkalmából Hűségkártyát bocsátanak ki a felnőtt bérleteseknek. A nézők a Pro Kultúra hálózatához tartozó intézmények sajtó rendezvényeire (színházi előadásokra, koncertekre, programokra) alkalmanként egy teljes árú jegyet, illetve a jövő évről szóló egy felnőtt teljes árú színházbérletet tíz százalék kedvezménnyel vásárolhatnak meg. A Hűségkártya 2023. május 31-ig érvényes. Ezzel is szeretnék megköszönni a közönség hűségét, melyet az elmúlt esztendőkből megtapasztalhattak.

A sajtótájékoztatóra eljött Eperjes Károly, aki színpadra állítja a leghűségesebb város teátrumában a Chicago című darabot. A musicalt 2014 októberében Veszprémben már megrendezte nagy sikerrel. Ahogy fogalmazott, nem akar attól a koncepciójától eltérni. Zenekarral, tánccal, látványos díszlet-és jelmezvilággal szeretné színpadra állítani a művet. A soproni előadás kulcskérdése szerinte a jó szereposztás, hogy vonzó legyen a darab ne csak a városban, hanem azon túl is. Ezen dolgoznak most. Érdeklőség, hogy Eperjes Károly az

1980/81-es szezonban Kaposvárott Ascher Tamás rendezésében Billy Flynn szerepét játszotta a Chicago című musicalben, s az előadás akkor országos hírűvé vált. Negyven éve a fertőrákosi barlangszínházban is bemutatták a darabot – a mai napig emlegetett sikerrel. Erről is mesélt a Kossuth-díjas művész a sajtónak.

A Sopron Balett új előadásaihoz kapcsolódva Demcsák Ottó arról beszélt, hogy nem szeretnének szakmailag, gondolatilag, művészileg leteríteni arról az útról, amelyre tíz évre ráléptek. Ezt alátámasztja az eddigi 16 bemutatójuk, azoknak fogadtatása. Folytatni akarják ennek szellemiségében a munkájukat olyan pozitív, az élet szeretetéről szóló, jövőt, gondolatot építő előadásokkal, mint Szívünk legyen most a jászol is lesz majd.

Alekszej Batrakov azt emelte ki, hogy Nagy László műve kapcsán olyan közös kapcsolódási pontokat akar találni az általa elképzelt történettel, amelyben a szeretet és a szerelem az összekötő híd. Ma, amikor a mesterséges intelligencia, a robotizáció uralja a hétköznapokat, a világot, kezdenek kivészni az érzelmek. Az előadással az értékekhez, az élményekhez szeretne visszatérni, megmutatni azt, hogyan tudja mindez legyőzni az érzelmentességet a technikai robbanások közepette is.

Sass László, az önkormányzat kulturális-és oktatási bizottságának elnöke úgy fogalmazott, az évad egyértelműen azt célozza meg és arról szól, hogy telt házzal tudjon játszani a színház. Az igényes, minden korosztályt megszólító sokszínű műsor ezt támasztja alá, s reméli, a járványhelyzet sem hátráltatja majd munkát. Így a közönség évada igazán vonzó tud lenni a nézőknek.

Középpontban a tánc

Folytatódik a Lázár Ervin Program Sopronban

Ismét láthatnak előadásokat a gyerekek a Soproni Petőfi Színházban az országos Lázár Ervin Program keretében februárban és májusban. A leghűségesebb város teátruma idén a Sopron Balettnek A csodatévő lány, az Árgyilus és Tündér Ilona, valamint a Hétszínvirág produkcióival vesz részt abban a kormányzati kezdeményezésben, hogy minden 1-8. évfolyamon tanuló diák évenként egyszer ingyenesen, azaz ajándékként eljuthasson színházi, cirkuszi és komolyzenei előadásokra, koncertekre, valamint táncos produkciókra.

A Soproni Petőfi Színház már a kezdeményezés indulásakor, 2019 tavaszán az úgynevezett meghívásos, pilot-program részeként csatlakozhatott a Lázár Ervin Programhoz. Ez annak volt köszönhető, hogy a soproni teátrum élen jár az országban a színházi nevelési programjának eredményeivel, hatékonyságával, jó a kapcsolata az oktatási intézményekkel, s kiemelkedő számban látogatják az előadásokat a fiatalok.

A világvárvány kitörése előtt 2019-ben A pokoli püncspáncs című zenés mesejátékot tekinthették meg a

gyerekek ingyen, úgy, hogy az utaztatásukat is az intézmény biztosította. Négy tankerületből (soproni, sárvári, győri, szombathelyi) érkeztek diákok, mintegy 1300 alsó tagozatos tanuló jutott így színházi élményhez. Majd május végén Szombathelyről, Büktről, Kapuvárról, Fertőszentmiklósról és két soproni iskolából érkeztek gyerekek, hogy a Kövek című zenés tanjátékot nézhessék meg.

Ugyancsak ennek az évnak a végén a Hétszínvirág, a Sopron Balett új táncelőadása egy varázslatos mesés világába kalauzolta a kicsiket. A Lázár Ervin Program keretében decemberben kilenc nap alatt 5300, főként alsó tagozatos gyermek tekinthette meg a nagy sikerű, látványos darabot a Liszt Ferenc Kulturális Központban.

Demcsák Ottó, a Sopron Balett vezetője és Alekszej Batrakov koreográfus nagyon hasznos törekvésnek tartják, hogy a tánc formavilágával találkozzanak az iskolákban a diákok, mert azt megismerve lehet elérni, megszeressék ezt a műfajt a fiatalok, s eljőjenek ilyen jellegű előadásokra.

Ennek szellemében a Sopron Ba-

lett A csodatévő lány című táncelőadást játssza a Lázár Ervin Program keretében a Soproni Petőfi Színházban.

A csodatévő lány Alekszej Batrakov koreográfiájával, rendezésében 2019 áprilisában készült el kimondottan azzal a céllal, hogy a tánc formanyelvének megértését, megismertetését segítse a hozzá kapcsolódó foglalkozással együtt, melyet Németh Ervin, a soproni színházi nevelési program vezetője tart.

Az előadás nagy utat járt be, hiszen játszották a soproni és környékbeli oktatási intézményekben, a győ-

ri tankerület Erzsébet táboraiban, - ekkor nyolc nap alatt 16-szor mutatta be a Sopron Balett a történetet - eljutott Felsődobszára, és a SÖT7 (Sissi Őszi Tánchéz) Fesztiválra a budapesti Bethlen Téri Színházba.

A csodatévő lány előadás a tudás erejébe vetett hítről, a másik ember iránti tiszteletéről és figyelemről, az okos szeretetről, az együttérzés hatalmáról szól. A történet szerint Helen fogyatékkal élő kislány, aki másfél éves korában egy betegség következtében elveszti látását és hallását. Semmiféle kommunikációra nem képes a környezetével. A kétségbeesett szülők új nevelőnőt fogadnak mellé, aki iszonyatosan kemény munkával, hihetetlen akaraterővel és következetességgel megtanítja Helent a legelemibb szabályokra, s arra, hogy érzelmeit ki tudja fejezni.

Alekszej Batrakov elég régen, 14 évvel ezelőtt Moszkvában egy to-

vábbképzés vizsgaanyagaként foglalkozott a történettel, amelyből A kis-madár címmel sikeres film is készült. Már ekkor nagyon érdekelt, miként lehetne a tánc nyelvében a legplasztikusabban, leghatásosabban ábrázolni a főszereplő lány, Helen sorsát. Ő klasszikus alapokra épülő, modern elemeket is tartalmazó koreográfiát készített az előadáshoz.

A Sopron Balett A csodatévő lány műsorra tűzése mellett dolgozik az Árgyilus és Tündér Ilona mese-táncjátékon, ezt április végén bemutatják, s májusban a Lázár Ervin Programban is előadják, csakúgy, mint a Hétszínvirágot. Ez a produkció tavaly nyáron Szarvason ért el sikert. A legjobb jelmeznek járó díjat ítelték oda Szélyes Andrea tervezőnek a Hétszínvirág című előadásért a XI. Magyar Nyári Fesztiválon a Szarvasi Vízi Színházban.

A hangtól a teljességig

Az Interton kis családi vállalkozásként indult, máig viszont olyan fejlődésen ment keresztül, hogy a tavalyi év talán legnagyobb kulturális beruházásában - a Magyar Zene Háza - audiovizuális fővállalkozóként vehettek részt. Balogh Géza oroszlánrészt vállal a feladatokból, de úgy tűnik a kitűzött útnak még koránt sem értek a végére.

– A tavalyi évre visszatekintve még mindig a járvány határozta meg a cégek életét, önöknél is így volt ez?

– Természetesen, ez a mi életünkben is jelentőséggel bírt, sőt én úgy gondolom, többé már nem fognak a dolgok arra a szintre visszaállni, ahol 2-3 évvel ezelőtt voltak. Rengeteget változtak például a munkahelyi szokások, olyan felállások jelentek meg hirtelen, amik azelőtt alig ismertek voltak, mint a home office, vagy a hibrid munka. Ezek a munkamegoldásokat is megváltoztatták, már most látható, hogy az online vonal sokkal nagyobb jelentőséget kap a későbbiekben, mint eddig bármikor.

– Mindenki majd otthon ül a gépe előtt és úgy dolgozik?

– Az ember alapvetően társas lény, tehát teljesen nem szűnik majd meg a személyes kapcsolattartás. Ez így lesz a cégek esetében is – különösen, ha nagyobb horderejű döntésekről van szó – s az biztos, hogy jelentősen visszaszorulnak a személyes találkozók.

A mi életünkben nagy szerepe van a kiállításoknak, de én úgy tapasztaltam, hogy a valós, fizikai kiállítások már a Covid előtt is csökkenő tendenciát mutattak. Sokakban felmerült, hogy az ezekre költött pénz mennyire rentábilis kiadás, érdemes-e anyagilag hatalmas összegeket beáldozni egy bizonytalan megtérülésért.

A járvány terjedésével aztán nagyon sok kiállítást csúszttak vagy végleg töröltek mind Európában, mind a tengeren túl. Egyszerűen hiába cseng majd le a járvány, úgy gondolom az a kiállítás dömping, ami volt többé már sosem tér vissza, legfeljebb esetleg online formában fog megjelenni.

A gyártókkal való kapcsolattartás is átment az online vonalra, ugyanis mindenki látta, hogy a legtöbb dolog ilyen formában is működőképes. Viszont azt is érzékelem, még mindig felbukkan a személyes találkozók igénye, úgyhogy ez úgy fog valahogy alakulni, mint a munkakörnyezet, beáll majd egyfajta hibrid vonalra.

– Az önök egyik jelentős vonala a fizikai oktatás területe, itt sem fognak hiányozni a személyes együttlétek oktató és tanuló között?

– Az Interton Egyetemünk - ami kétnapos rendezvény - állt teljesen a streames formára, s ez meglepően jól sikerült. Tavaly megemelkedett a résztvevők száma, hiszen nem kellett utazni, vagy vidékieknek szállást foglalni. Idéntől a hibrid formában gondolkodunk, aki akar, becsatla-

zik a neten, aki pedig részt akar venni személyesen, annak arra is lesz lehetősége.

Az Interton Egyetem Labort, ahol kisebb létszámú, döntően gyakorlati képzéseket tartunk, sokkal nehezebb online megtartani. Itt abban maradtunk, hogy csak egy részt adunk le online, ahol viszont szükséges a személyes jelenlét, ott annak megteremtjük a feltételeit.

– Önök a hang területéről indultak, elég ez a biztos piaci helyzethez?

– Valóban a hang volt a fő profilunk, viszont a tavalyi év mutatta meg igazán, hogy nem lehet, hogy valaki csak egy területtel legyen jelen a piacon, hiszen minden projektben megjelenik a hang mellett a fény, a vizuáltechnika, az informatika, és a vezérléstechnika iránti követelmény. Ennek megfelelően időben bővítettük a palettánkat a teljes audiovizuális szolgáltatási csomaggal, képesek vagyunk ezen a területen a megrendelő igénye szerint – adott esetben a partnereink bevonásával – mindent megvalósítani.

– A tavaly voltak ilyen megvalósult projektjeik?

– A tavalyi év számunkra minden tekintetben – mind árbevétel, mind eredményes projektek szempontjából – egy abszolút sikeres, rekordévének számít. 2021 eddigi fennállásunk csúcának tekinthető, bár bízunk benne, hogy nemsokára még ezt a remek teljesítményünket is túl tudjuk majd szárnyalni.

Sportcsarnokok tekintetében a Pick Aréna és a Tatabányai Sportcsarnok komplett és komplex audiovizuális rendszerét valósítottuk meg, míg az Üllői úti MVM Dome-ban a Digital Signage rendszer volt a feladatunk. Színházak területén egy igazán nagy projektünk volt a Magyar Zene Háza. Ez utóbbi olyan komplex feladat volt, ahol igazán megmutatkoztunk, mi is az, ami az

audiovizuális területen igazi kihívásnak számít.

– Itt mit kellett megoldaniuk?

– Ebben az épületben található egy koncertterem, egy előadóterem, a hangdóm, az állandó és az időszakos kiállítóterek, valamint kisebb rendezvénytermek is. Ezeknek a teljes és komplex AV technológiája a mi feladatunk volt, értve ezalatt a hangosítást, színpadvilágítást, a vizuáltechnikát és streaming megoldásokat. Ehhez jött még a komplett vezérlés, ügyelői rendszerek, és egy komoly feladat a hangdóm teljes hang- és vizuáltechnikai megoldása. Egy félgömb alakú térben kellett megoldani a 360 fokos vetítéssel együtt a térhangzást is. Az állandó kiállítási rész komplett AV technológiáját, jó pár ezer négyzetméteres térben, szintén az Interton vitelezte ki, beleértve a kijelzőket, a vezérlést, a hangosítást, komplett rendszerintegrációt.

Összegezve egy kiemelkedő munka volt számunkra, ami a sajtóvisszhangokat is figyelembe véve egy nagyon jól sikerült projektnek tekinthető. Ez a ház, mind építészeti, mind technológiai, mind koncepcióját tekintve egy olyan csúcsteljesítmény, ami nemzetközi léptékben is megállja a helyét.

– Gondolom egy ilyen összetett feladatnál voltak szakmai partnereik is a megvalósításban.

– Manapság már annyira széleskörű az audiovizuális rendszerek spektruma, hogy senki nem érthet – így a mi cégcsoportunk sem – mindenhez a legnagyobb mélységegig. Ezért mi is összefogunk partnerekkel, mert bár mi voltunk a fővállalkozók, kisebb részeket alvállalkozásba adtunk ki.

– Ha most az árbevételt nem is nézzük, egy ilyen nagy munka referenciaként sem lehet utolsó egy vállalkozásnak.

– Igen, így ezért én nem is az anyagi részt tekintem elsődleges prioritásnak, hanem azokat a megvalósult szakmai kihívásokat, amit sikeresen megoldottunk. Bár eddig is voltak nagy, megvalósult projekteink, ennyire összetett, speciális megoldásokat igénylő kihívásokkal – mint például az, hogy az épületnek szokatlanul hatalmas üvegfalai vannak – még nem volt dolgunk. Emellett a Zene Házánál az is szépen megmutatkozott, hogy mi hangtól indultunk, viszont mostanra már komplex AV szolgáltatást magas szinten nyújtó cégcsoportra sikerült felfejlődünk.

– Említene még mást is a komoly szakmai kihívások közül?

– Egy másik ilyen a Hangdómhoz kötődik. A Zene Háza félgömb alakú terében, erre a félgömb alakzatra egy olyan vetítővásznat kellett kifizetnünk, ami nem csak vetítésre alkalmas, de arra is figyelniünk kellett, hogy a hangsugárzó rendszer is tökéletesen működjön. Mivel a hangsugárzókat a vászon mögött kellett elhelyeznünk, ezért kiemelt szempontok voltak a vászon paraméterei, illetve a rögzítés módja. Itt a hang és a kép teljes együttélése a vászon szempontjából nagyon komoly kihívást jelentett nekünk, olyat, amelyet még soha nem csináltunk. De nem is csinálhattunk, mert olyan hangdóm, amiben vetítés is van talán nincs is – vagy ha van, csak valóban pár darab - a világon.

– Ezek után mit hozhat a 2022-es év?

– Természetesen Zene Háza kaliber nincs minden évben, én most azt látom, hogy sokkal inkább több kis projektből – kis színházak, művelődési házak – fog állni a mostani évünk. Emellett választási év van, s talán ez is közrejátszik, hogy nagy projektek a 2022-es évben csak igen korlátozott mennyiségben várhatók.

De mivel több lábón állunk, a projektek, és az Interton Egyetem mellett más, a működésünket biztosító ágazataink is vannak a háttérben. Egyrészt működünk disztribútorként, ahol külföldi gyártók AV eszközeit forgalmazzuk, és van egy saját mérnöki csapatunk, ami amellel, hogy a szabadalmaztatott hangsugárzó családunk (IVS) gyártásáért felelős, a tervezésből is kiveszi a részét. Az általunk kifejlesztett eszközökkel akár még nemzetközi piacra is ki tudunk lépni, figyelembe véve, hogy ennek is megvannak a sajátossága, elsősorban sok időt, és energiát igényel ilyen elhatározás megvalósítása. Ma már egyébként a kifejlesztett eszközök lényegi része talán nem is a fizikai megvalósítás, hanem a szoftveres rész, a működtetés hatékonysága, a különböző eszközökből összekapcsolt hálózati rendszerek zökkenőmentes funkcionálása. Itt meg kell találnunk az egyensúlyt, mert egyrészt elvárás, hogy valami minél magasabb minőséget és összetettebb szolgáltatást nyújtson, másrészt viszont elég átláthatónak is kell lennie a felhasználó számára ahhoz, hogy azt jól is tudja használni. Tapasztalat, hogy ha valami túl bonyolult a működtetés tekintetében, akkor azt - bármilyen sokat is nyújtson - a felhasználó nem fogja szeretni, s ezért előbb-utóbb nem is fogja használni.

– Ha a műszaki tervezéseket említi, a hangtechnikában is várható olyan nagy áttörés, mint a fénytechnikában?

– Azon kívül, hogy a hang vonalán tíz évvel ezelőtt elindult a digitalizáció, s ma már nem analóg kábeleket, eszközöket használnak, hanem számítógépes vezérlést nem sokat változott a helyzet, s szerintem jelentősen nem is fog. A vizuáltechnikában más a helyzet, a legújabb - a lézer foszfor - technológia megjelent a projektorok fényforrásainál, aminek az az előnye, hogy akár 20ezer óra élettartamot is kibír. Még a Ledhez képest is nagyobb a hatékonysága, ezért kevesebb hőt termel, kisebb hűtést igényel, ami adott helyen szintén fontos szempont lehet.

– Visszatérve az Intertonhoz, a felsorolt területeken jelentkező feladatokat hányan végzik a cégnél?

– A létszámunk 40-50 fő között mozog. De a létszámon kívül szeretném elmondani, hogy stratégiaileg és technológiailag is mi sokat áldozunk a fejlesztésekre. Sok az olyan kutatási, fejlesztési, mérnöki munkánk, ill. pályázat, amivel egyrészt tudjuk emelni a szakmaiságunkat, másrészt új megoldásokat is kifejleszthetünk. Tehát nem csak kereskedünk, illetve beépítünk termékeket (rendszerintegráció), hanem saját magunk is fejlesztünk, az innovációs vonalunk nagyon erős.

Tölgyesi Tibor

Előadászcserék a csabai Jókai és a budapesti József Attila színházak között

Előadászcseréről kötött megállapodást a Békéscsabai Jókai és a Budapesti József Attila Színház. Ennek első felvonásaként február 1-jén A József Attila Színházban a Trianon rockoperát mutatták be a Jókai Színház előadásában. Ugyanezen a napon Békéscsabán a József Attila színház előadása, a Szibériai csárdás várta majd a nézőket.

Békéscsabai Jókai Színház
- Trianon - zenés történelmi játék:

a Millenniumtól indul a Koltay testvérek és a Kormorán együttes által jegyzett Trianon cselekménye, amelynek végpontja 1989, a rendszerváltozás. A zenés történelmi játék a történelmi ismeretek fele-

venítésén, az országcsönkítésre való emlékezésen túl közös gondolkodásra hívja a nemzet megmaradásáért, közösségünk felemelkedéséért tenni akaró honfitársainkat - fogalmazott Koltay Gábor, a darab rendezője, aki Békéscsabán színre vitte a művet, amely a kisemberek szemszögéből ábrázolja a történelmet, s arra keresi a választ, hogyan lehet megvalósítani a nemzet határokon átvéelő egyesítését.

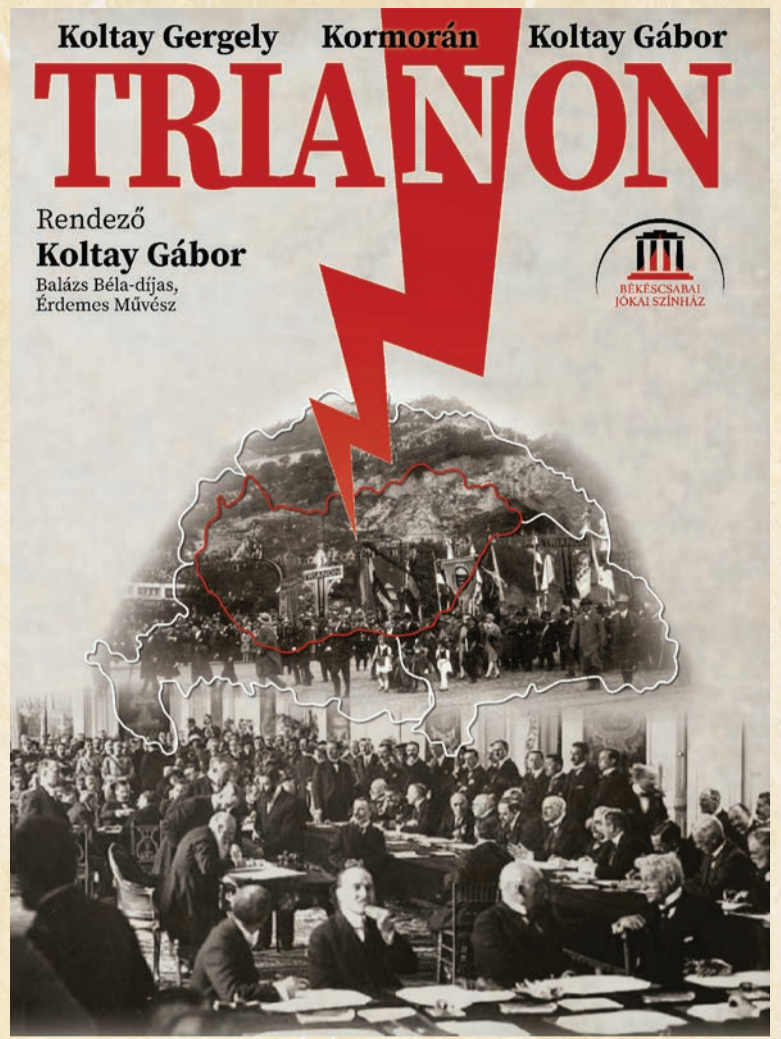
József Attila Színház
- Szibériai csárdás:

A Szibériai csárdás egy valóságban is megtörtént eset alapján idézi föl az első világháború alatt orosz fogságba esett magyar katonák kalandját, amely során a legtávo-

labbi szibériai hadifogolytáborban, részben fejből, részben pedig orosz-francia fordítási töredékek alapján írt szövegkönyvből és emlékezetből lekottázott partitúrából bemutatták a Csárdáskirálynő című operettet, amelyben a lúdtalpas, karikalábú, szőrös katonák játszották a női szerepeket is.

Ebben az esetben nem az a kérdés: vajon a közönség tapsol-e a végén. Ha az orosz táborparancsnok tetszését elnyeri az előadás, akkor hazaengedi az évek óta a hazájuktól távol raboskodó hadifoglyokat... A Tasnádi István írta darabot Hargitai Iván rendezte a budapesti teátrumban.

A mostanit újabb előadások cseréje követi majd a jövőben a két színház között.

Esztergályos Cecília ismét színpadon!

Február másodikán, a Császármorza című előadással tér vissza az Újszínházba Esztergályos Cecília. A Kossuth-díjas színésznő négy hónapig nélkülözni volt kénytelen a társulat és a közönség. Mostanra azonban teljesen felépült és alig várja, hogy ismét játszhasson.

Hála az Istennek, Sződy Róbert főorvosnak, meg a színháznak hogy visszatérhetek az élők sorába - mondta Esztergályos Cecília. - Nagyon várom, nagyon felszabadító érzés: igazán boldog leszek, ha újra a saját életemet élhetem!

Februárban a színművésznőt a Császármorza mellett a Hangemberek, Zserbótangó és a Sári bíró című előadásban láthatta a közönség.

Gregor Bernadett csak a színpadon diva

Smink nélkül, szürke bő kabátban és suta kalapban állt színpadra Gregor Bernadett az Újszínház Fatornyok című előadásában. A Jászai Mari-díjas színésznő elárulta, bár szereti a végzet asszonya szerepeket, ezúttal kifejezetten élvezi, hogy a szürke egér karaktert alakít.

Gregor Bernadett igazi diva, de csak a színpadon! A hétköznapi életben nagyon is szeret egyszerűen öltözni.

Ha tehetem, játszóruhában vagyok és nem sminkelek, a túsarkút is kerülöm - árulta el Gregor Bernadett. - Nincs annál jobb, mint egy kényelmes melegítőben sétálni a szabadban a kutyáimmal! A színpad más, ott szeretem a szép ruhákat és a csodás frizurákat. De a Fatornyok című előadásban Irént játszom, aki egy igazi szürke kis egér. Azért izgalmas ez a szerep számomra, mert itt egészen más oldalamat mutathatom meg. Akár végzet asszonya, akár ijedt nő

legyen a megformálást igénylő szerep, a színésznő szerint a legfontosabb az alázat. Azt vallja, csak úgy érdemes színpadra állni, ha az ember mindent belead magából minden egyes pillanatba, míg a közönség előtt áll.

Fotó:
Gregor Bernadett
A kegyelmesasszony portréja,
Lola szerepében és Fatornyok,
Irén szerepében

Impresszum:

Magyar Teátrum - színházi magazin - megjelenik: július és augusztus kivételével havonta - 2009-ben alapította a Magyar Teátrumi Társaság Egyesület, 1053 Budapest, Királyi Pál u. 18. Telefon: 06 (20) 500-2714; alapító főszerkesztő: Fekete Péter - Kiadja a Magyar Teátrum Közhasznú Nonprofit Kft., felelős kiadó a Kft. ügyvezetője - Szerkesztőség: 5600 Békéscsaba, Andrassy út 1-3., - Örökös felelős szerkesztő: Józsa Mihály - Szerkesztő: Kovács Attila - Korrektor: Nyerges Tünde - Magyar Teátrum Online: www.magyarateatrum.hu, online szerkesztés: Aradszki Zoltán - Olvasói e-mail: level@magyarateatrum.hu, előfizetés-megrendelés e-mail: rendel@magyarateatrum.hu - Terjeszti a kiadó, a Lapker Zrt. és Magyar Posta Zrt., terjesztéssel kapcsolatos e-mail: terjesztes@magyarateatrum.hu - Grafika: Lengyel Tibor, LogoDepo Kft., Tel.: 06 (94) 511-350, e-mail: design@logodepo.hu, DTP: Peidl Péter - Nyomatás: Mediaworks Hungary ZRT, 9021 Győr, Újlak u. 4/a., Vezetőigazgató: Szabó Ferenc - Nyomdaüzem: 6729 Szeged, Szabadkai út 20. - ISSN 2061-1501

